პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1981 წელი
პარასკევი
4 დეკემბერი
№ 279 (18221)
ფასი 2 კაპ.

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილა კოტლასისა და სოლიკამსკის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატების კოლექტივების მიერ მერქნის ნედლეულის სათბობ-ენერგეტიკული და სხვა მატერიალური რესურსების მომჭირნედ და რაციონალურად გამოყენებისათვის მუშაობაში შეძენილი გამოცდილების საკითხი.

მიღებულ დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ კოტლასისა და სოლიკამსკის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატის კოლექტივებმა, რომლებიც აბორიგენებენ პარტიის XXV და XXVI კრებების დირექტივებს, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების გადაწყვეტილებებსა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევის მითითებებს, დადებითი გამოცდილება შეიძინეს წარმოების ეფექტიანობის გადიდების, მერქნის ნედლეულის, სათბობენერგეტიკული და სხვა მატერიალური რესურსების მომჭირნედ და რაციონალურად გამოყენებისა და ეფექტიანობის ამაღლების საქმეში.

წარმოების ტექნიკური განახლების განხორციელებისათვის, მოწინავე ტექნოლოგიის დანერგვის, საწარმოო პროცესების ავტომატიზაციისა და მოწყობილობის ნაწილობრივი მოდერნიზაციისათვის გაწეული მიზანდასახული მუშაობის შედეგად კოტლასის კომბინატში ბოლო ხუთი წლის მანძილზე ცელულოზის გამოშვება გადიდდა, 1,5-ჯერ, საბეჭდი ქაღალდისა — 2,5-ჯერ, პროდუქციის მთელი მატება მიღებულია შრომის ნაყოფიერების ზრდის გზით, კომბინატში ერთ მანეთ სასაქონლო პროდუქციაზე გაწეული ხარჯები 25 პროცენტით ნაკლებია საშუალო დარგობრივ მაჩვენებელზე.

კომბინატის კოლექტივმა ერთ-ერთმა პირველმა დაიწყო ცელულოზისა და მერქანბოჭკოვნი ფილების საწარმოებლად ფოთოლოვანი მერქნის გამოყენება, მისმა ყოველწლიურმა მოხმარებამ 2 მილიონ კუბურ მეტრს მიაღწია. ხე-ტყის ნედლეულის ბალანსში ფოთოლოვანი ჯიშებისა და ხის დამუშავების ნარჩენების წილი 75 პროცენტამდე გაიზარდა, მიღწეულია დარგში მერქნის ყველაზე ნაკლები ხარჯვა ტონა ცელულოზაზე.

მერქნის ნედლეულის ქიმიური გადამუშავების თანამდევი პროდუქტების გამოყენებით კომბინატი ყოველწლიურად უშვებს 4,7 ათას ტონა საკვებ საფუარს მეცხოველეობისათვის, 3 ათას ტონამდე ცხიმოვან მჟავას, 4 ათას ტონა კოლოფონს, საწარმოში პრაქტიკულად მთლიანად იყენებენ წარმოების პროცესში წარმოქმნილ მეორეულ საწვავ ენერგორესურსებს. სათბობის მთლიან მოხმარებაში ყოველი მეხუთე ტონა მთელ წილად მოდის.

პროდუქციის მასტეკვადობის შემცირების საფუძველზე სოლიკამსკის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატის კოლექტივმა მნიშვნელოვნად აამაღლა მერქნის ნედლეულის გამოყენების ეფექტიანობა. მიმდინარე წელს კვადრატული მეტრი საგაზეთო ქაღალდის წონა 0,6 გრამით შემცირდა, და ამის ხარჯზე ქაღალდის გამოშვება გადიდდა 72 მილიონი კვადრატული მეტრით, ამასთან დაიზოგა 15 ათასი კუბური მეტრი მერქანი და 1,5 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია.

„ნედლეული, სათბობ-ენერგეტიკული და სხვა მატერიალური რესურსების მოჭირნეობისა და რაციონალური გამოყენებისათვის მუშაობის „გაძლიერების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების პასუხად კომბინატების კოლექტივებმა გადაწყვიტეს მიმდინარე ხუთწლედის დამლევამდე კვადრატული მეტრი ქაღალდისა და მუყაოს წონის შემდგომი შემცირების, კუბური მეტრი ხე-ტყის ნედლეულიდან ცელულოზის გამოსავლიანობის გადიდების გზით დაზოგონ მილიონამდე კუბური მეტრი მერქანი, 20 ათასი ტონა სხვადასხვა ქიმიკატი, 100 ათასი ტონა პირობითი სათბობი და 60 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, გამოიმუშაონ დაზოგილი რესურსებისაგან 150 ათასი ტონა ცელულოზა, 80 ათასი ტონა მუყაო, 700 მილიონი კვადრატული მეტრი საბეჭდი ქაღალდი.

დარგის სხვა საწარმოებში ამ საგულისხმო გამოცდილების ფართოდ გავრცელება მეთერთმეტე ხუთწლედში დაგვაზოგინებს სულ ცოტა 10 მილიონ კუბურ მეტრ მერქანს, 260 ათას ტონა სხვადასხვა ქიმიკატს, 3 მილიარდ კილოვატსაათ ელექტროენერგიას და 4,6 მილიონ გიგაკალორიას სითბოს.

კოლექტივების მიერ მოპოვებული წარმატებანი, ხაზგასმულია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში, იმის შედეგია, რომ თანამიმდევრული ორგანიზატორული და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა გასწიეს სკკპ არხანგელსკისა და პერმის საოლქო კომიტეტებმა, პარტიის კოტლასისა და სოლიკამსკის საქალაქო კომიტეტებმა, პარტიულმა, პროფკავშირულმა და კომკავშირულმა ორგანიზაციებმა, საწარმოთა სამეურნეო ხელმძღვანელებმა, ინიციატივა და საქმისადმი შემოქმედებითი მიდგომა გამოიჩინეს ინჟინერ-ტექნიკურმა მუშაკებმა და წარმოების ნოვატორებმა, ფართოდ გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება.

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა მაღალი შეფასება მისცა კოტლასისა და სოლიკამსკის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატების კოლექტივთა მიღწევებს და მოიწონა გამოცდილება, რომელიც მათ შეიძინეს წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებაში, მერქნის ნედლეულის, სათბობის, ელექტროენერგიის, ქიმიკატებისა და სხვა მატერიალური რესურსების მომჭირნედ და რაციონალურად გამოყენების რეზერვების გამონახვისა და ამოქმედებისათვის.

კომბინატების პარტიულ კომიტეტებს წინადადება მიეცათ სრულყონ საამქროთა პარტიული ორგანიზაციებისა და პარტკომიტეტების ხელმძღვანელობის მეთოდები, ორიენტირად დაუსაბონ მუშაობის შედეგების უფრო ღრმა და კრიტიკული ანალიზი, წარმოების ეფექტიანობისა და პროდუქციის ხარისხის ამაღლება.

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის ხე-ტყის, ცელულოზა-ქაღალდისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტროს, უკრაინის, ბელორუსიის, ლატვიის, ლიტვისა და ესტონეთის კომპარტიათა ცენტრალურ კომიტეტებს, პარტიის კრასნოიარსკისა და ხაბაროვსკის სამხარეო კომიტეტებს, ლენინგრადის, გორკის, ირკუტსკის, კალინინგრადის, კარელიის, კიროვისა და კომის საოლქო კომიტეტებს რეკომენდაცია მისცა განახორციელონ კონკრეტული ღონისძიებანი იმისათვის, რომ უფრო ფართოდ გაავრცელონ კოტლასისა და სოლიკამსკის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატების კოლექტივების დადებითი გამოცდილება, რომელიც მათ შეიძინეს მერქნის ნედლეულის, სათბობის, ელექტროენერგიის, ქიმიკატებისა და სხვა მასალების მომჭირნეობისა და რაციონალური ხარჯვისათვის, ცელულოზის, ქაღალდისა და მუყაოს საწარმოებლად ფოთოლოვანი მერქნის ხე-ტყის ხერხვისა და ხის დამუშავების ნარჩენების გამოყენებისათვის მუშაობაში.

კოტლასისა და სოლიკამსკის კომბინატების კოლექტივთა მუშაობის გამოცდილების შესწავლისა და ფართოდ გავრცელების მიზნით მიზანშეწონილად ცნეს მოეწყოს 1982 წლის ივნისში ქალაქ არხანგელსკში პარტიული, სამეურნეო, პროფკავშირული და კომკავშირული მუშაკების სემინარი.

გაზეთებისა და ჟურნალების რედაქციებს და სსრ კავშირის ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს წინადადება მიეცათ ფართოდ გაშუქონ და პროპაგანდა გაუწიონ ხე-ტყის, ცელულოზა-ქაღალდისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის შრომითს კოლექტივებში მიმდინარე ორგანიზატორულ და პოლიტიკურ მუშაობას მერქნის ნედლეულის, სათბობის, ელექტროენერგიისა და სხვა რესურსების რაციონალურად და მომჭირნედ გამოყენებისათვის.

ათელი სამომავლო პროგრამა

რთი თვეც არა, და ახალი ხუთწლედის ეს პირველი წელიწადი გაიელვა. საქართველოს მშრომელები, ისევე როგორც მთელი ბაბჭოთა ხალხი, თვალს ავლებენ იმას, რაც წლეულს შეიქმნა და გაკეთდა, და დღემდე გადადგმული ეების სისწორეს მშობლიური პარტიის XI ყრილობის მიერ დასახული ამოცანების შესაბამისად ამოწმებენ. შექმნ�listული კი ცოტა როდია, მაგრამ მას ოვან სჭერდება. თითოეული კომუნისტი, თითოეული მშრომელის ფიქრებსა და ვაჟეობაში ნათლად ვლინდება ის კეთილისწრაფება, რომ მომავალი, 1982 წელი მთლიანად მეთერთმეტე ხუთწლედი უფთვალსაჩინო მიღწევებით აღნიშნონ.

ეთერთმეტე ხუთწლედი უნდა გახდეს — ახდება კიდეც სახელოვანი ნიშნსგებული საბჭოთა ხალხის ისტორიულ მიღწევათა გზა — თქვა ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმდინარე წლის ბრის პლენუმზე, — ეჭვი არ არის, რომ ნი ქვეყნის მშრომელები არ დაიშურებენ -ღონეს და ენერგიას, შემოქმედებასა და ციატივას, რათა ახალ-ახალი წარმატეები მოიპოვონ ამ გზაზე“.

წორედ ამ რწმენით, ასეთი ოპტიმისტური ეობლებით ჩაიარა ამ დღეებში საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის IV პლენუმმა, რომელმაც განიხილა საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 ელ ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებისა და პლენუმზე ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვაში ჩამოყალიბებული მითითებების მიხედვით მომავალ წელსა და მოლიანად ეთერთმეტე ხუთწლედში ჩვენი რესპუბლიკა ეკონომიკური და სოციალური განვითარების დარგში.

ამ საკითხზე მოხსენება გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის, კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ე. ა. შევარდნაძემ.

ლენუმის შემდეგ გამართულმა საქართველოს სსრ მეათე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მეოთხე სესიამ კანონის ძალა მისცა რეპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური ოგრამების 1981-1985 წლებისა და 1982 ლის სახელმწიფო გეგმებს, დაამტკიცა აგეთვე მომავალი წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი.

ეკარგად ჩავუკვირდებით ამ დიდმნიშვნელოვანი დოკუმენტების თითოეულ სტრიქონს, თითოეულ სიტყვასა თუ ციფრს, ადვილად დავრწმუნდებით, რაოდენ მასშტაბური და გაბედულია ჩვენი შთანაფიქრი ამ სამომავლო გეგმები, რაოდენ დიუოკებელი ჩვენნისაკენ ჩვენი სწრაფვა.

ფიან, ამოცანები რთულია და მეტად პასუხსაგები, მაგრამ მათი გადაწყვეტის რეალური საზაც გვაქვს. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა ტო გადასაწყვეტი ამოცანები როდი დაუსა. მან ამასთან ერთად გაწეული საქმიანობის ღრმა ანალიზითა და მეცნიერული ბასაბუთებით რესპუბლიკის ყველა საზოგადოებრივ ორგანიზაციას და შრომითს კოლექტივს, თითოეულ კომუნისტს, თითოეულ ადამიანს უჩვენა უკეთ მუშაობის ყველა ეფექტანი, ყველაზე პრაქტიკული გზა. პლენუმის მუშაობამ ყველას დაანახვა ენი გარჯილობის სილამაზეცა და ხიბლიც, ელგასახარი შედეგიც და თავმოუბმელი საქ-.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური ეტიტეტის IV პლენუმის მოხსენებაში მოენულია მრეწველობისა თუ სოფლის მეურეობის მშრომელთა, მშენებელთა, მომრების სფეროსა თუ მეცნიერებისა და ლტურის მუშაკთა, პარტიული, საბჭოთა, ფესკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების ნათელი, სრულიად კონკრეტული საგნისა და საქმის ხიღრმისეული სამოდო პროგრამა მოელი მეთერთმეტე ხუთედისათვის. მდიდარია პლენუმის სხვა მაებიც.

როგორც მთლიანად ჩვენს პარტიაში, ასეის ადგილმრივ ორგანიზაციებში ტრაალად იქცა, რომ წლის ბოლოს გულდასგავანალიზოთ და შეკაჯამოთ გაწეული ბამა, განვაზოგადოთ შეძენილი დადებიგამოცდილება და დავსახოთ არსებული ლომების, ნაკლოვანებებისა და ხარვეზეგამოსწორების კონკრეტული გზები. ეს ტიკა მტკიცედ დამკვიდრდა საქართველოს პარტიულ ორგანიზაციაშიც. მაგრამ ანდელი პლენუმი, როგორც ჩვენი გარდუვნების დიდი გადასახედი, მაინც გარეულია. ჯერ ერთი — იგი პირველად ებს სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადწყვეტილებათა, საბჭოთა საქართველოს ალეს დღეებში თბილისში ყოფნისას ამხგ ლ. ი. ბრეჟნევის მიერ გამოთქმულ ვა-მითითებათა განხორციელებისათვის ძლოს ერთ მონაკვეთს, მეორე — ენუმმა მთელი სიღრმე-სიგანით განიხილა ოვრების თითქმის ყველა საგრძნობორტ ითხი და ესოდენ სრულად ჩამოაყალიბა, ყოსკრეტა, ახალი შინაარსით შეავსო ჩვეეახლოესი წლების სამოქმედო პროგრამა. ი რეალური ნიადაგი აქვს ამ პროგრამის ბორციელებას? პირველ რიგში ის თვალსაჩინი შედეგები, რომლებიც წლეულს ეული ამინდისა და სხვა რთულ პირობებში მოვიპოვეთ: ათ თვეში სამრეწველო ბის მოცულობის ტემპმა 5,2 პროცენტი შეადგინა, რაც დაეგეგმილზე 0,8 პუნქტით მეტია. დამუშავდებულია რეკორდული რაოდენობის ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი, 797 ას ტონაზე მეტი ყურძენი, დიდძალი სხვა ელის მეურნეობის პროდუქტი! ჩვენი რეპუბლიკა პირველპირ სამშენებლო მოედნად ის გადაქცეული. წლეულს აშენდა და ბალანსტაციოდ გადაეცა ხაყოფაცხოვრებო ქიმიის ქარხანა თბილისში, მეტალურგიული ქარხნის ბრძმედი რუსთავში, ტრიკოტაჟის საცვლის ფაბრიკა ცხინვალში, ახალი ჩაის ფაბრიკები, ავტოსაგზაო ხიდი მდინარე რიონზე, ბებნისის მებოცვრეობის კომპლექსის პირველი რიგი და სხვა მრავალი სოციალურ-კულტურული თუ საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტი. შესაბამისად იზრდება ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტი და ეროვნული შემოსავალი.

მართლაც, ყოველივე ეს და ასობით, ათასობით სხვა მიღწევათა ფაქტები, პროგრესული პროცესები და ტენდენციები იმ დიდ პოტენციურ შესაძლებლობაზე მეტყველებს, რომელიც ჩვენს რესპუბლიკას აქვს. მაგრამ მეოთხე პლენუმის სულისკვეთება, საკითხის განსჯა-განხილვის მთავარი შინაარსი ის იყო, რომ მთელი ყურადღება გადატანილ იქნეს ახალ-ახალი რეზერვების გამოყენებაზე, უფრო გონივრულ, უფრო ეფექტიან მუშაობაზე, სერიოზული ხარვეზებისა და ნაკლოვანებების აღმოფხვრის ღონისძიებებზე. ისინი კი, სამწუხაროდ, ცოტა როდია მთელი რიგი საწარმოების, სამინისტროებისა და უწყების, იმ ხელმძღვანელი პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების მუშაობაში, რომლებიც უშუალოდ აგებენ პასუხს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარებისათვის.

პლენუმზე მთელი გულახდილობით, პირდაპირობით ითქვა უკანასკნელ ხანს შექმნილი ზოგიერთი ობიექტურ მიზეზსა და ხიძნელეზე, რომლებიც ხერიოზულად გვიშლის ხელს მუშაობაში, მაგრამ გაცილებით საშინაო სუბიექტური მიზეზები, ზოგიერთი ჩვენი სამეურნეო თუ პარტიული მუშაკის უპასუხისმგებლობა და არაკეთილსინდისიერება, უყაირათობა, დანაშაულებრივი გულგრილობა.

ასეთ დამოკიდებულებას განსაკუთრებით მკაცრად უნდა შეეგებრძოლოთ ყველგან. მეთერთმეტე ხუთწლედში ხომ უფრო კომპლექსურად და უფრო მასშტაბურად უნდა განხორციელდეს ხახალო მეურნეობის დაჩქარებული განვითარების კურსი იმ მიზნით, რომ მაქსიმალურად შეავმაციროთ, მოელი რიგი მაჩვენებლების მიხედვით კი მთლიანად დავძლიოთ ჩვენი რესპუბლიკის ჩამორჩენა საშუალო საკავშირო დონისაგან. ამოცანა რთულია, მაგრამ საპატიო: ჩვენს რესპუბლიკაში სამრეწველო წარმოების ზრდამ 5 პუნქტით უნდა გაუსწროს საშუალო საკავშირო ზრდას, ბოლო სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მოცულობის ზრდამ — 9 პუნქტით. გაისად წლის გეგმა არა მარტო მთლიანად, დიდი ცდა-დაჯარებითაც უნდა შევასრულოთ. როგორც პლენუმზე ითქვა, რეალური შესაძლებლობაა, რომ გეგმის გადამეტებით 80-90 მილიონი მანეთის სამრეწველო პროდუქცია გამოვუშვათ.

ეს, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის მყარი, შეუნელებელი განვითარება კი, თავის მხრივ, ნაყოფიერ ნიადაგს უქმნის ჩვენი რესპუბლიკის მოსახლეობის მატერიალური და კულტურული კეთილდღეობის დონის ამაღლების ფართო პროგრამის განხორციელებას.

მხოლოდ ურწმუნოსა და ობივატელს არ სურს დაინახოს ის დადებითი ცვლილებანი, რომლებიც უკანასკნელ ხანს ჩვენი რესპუბლიკის ბინათმშენებლობაში მოხდა. ეს მარტო ციფრებით როდი გამოიხატება. მაგრამ საბინაო პრობლემა მაინც მწვავეა. პლენუმის მოხსენებაში ახლებურად დაისვა ეს საკითხი. უნდა ვეძებოთ საბინაო მშენებლობის მასშტაბის გაფართოების ყოველგვარი რეზერვები, მაქსიმალურად გამოვიყენოთ ადგილობრივი ნედლეული. აუცილებელი როდია რაიონულ ცენტრებსა და პატარა ქალაქებში შენდებოდეს მრავალსართულიანი სახლები. საჭიროა ადმოიფხვრას ინდივიდუალურ ბინათმშენებლობაში წინათ დაშვებული შეცდომებიც, კარგად გავერკვეთ, რამდენად სწორი იყო თბილისსა და სხვა მსხვილ ქალაქებში ასეთი მშენებლობის უგულებელყოფა. წავახალისოთ სხვადასხვა ინიციატივა, მათ შორის ისეთებიც, რომლებიც ითვალისწინებს საცხოვრებელი სახლების უკეთეს რემონტს, რეკონსტრუქციას, სხვადასხვა გონივრულ მინაშენს თუ დანაშენს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმზე მთავარი და განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა სასურსათო პროგრამის განხორციელების საკითხს. და სწორედ მისი გადაწყვეტა, როგორც მთელი ხუთწლედის ცენტრალური პროგრამისა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეოთხე პლენუმმაც რესპუბლიკის მთელი პარტიული ორგანიზაციის, ყველა ორგანოსა და შრომითი კოლექტივის უპირველეს საზრუნავად მიიჩნია.

ეს საკითხია, — ითქვა პლენუმზე. სასურსათო პროგრამის გადაჭრის საფუძველი კი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სწრაფი ტემპია. ახლა, როცა წლის ბოლომდე თითზე ჩამოსათვლელი დღეები დარჩა, როცა სოფლად მოსავლის აღების ვადები სხვა დარგებშიც იწურება, ძვირფასია ყოველი საათი და წუთიც კი, რომ უდანაკარგოდ ავიღოთ მოსავალი. საქმის თავიდათავია აგრეთვე ფერმების უზრუნველყოფა საკვებით, პირუტყვის ნორმალური გამოზამთრებისათვის განსაკუთრებული ზრუნვა.

სასურსათო პროგრამის განხორციელებისათვის ბრძოლის ბევრ კარგ მაგალითთან ერთად, პლენუმზე გამოითქვა შეშფოთება და გულისტკივილი, რომ ჩვენი რესპუბლიკის მთელ რიგ რაიონებში, ბევრ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში არ ჩანს ინიციატივა და ინდოლობა მეტი და მყარი მოსავლის მისაღებად, რომ ისეთი რაიონები, როგორიც არის წითელწყაროს, სიღნაღის, თელავისა და სხვა, წლითიწლობით ვერ ასრულებენ მარცვლეულის წარმოებისა და დაშზადების გეგმებს, რომ ადიგენის, გორის, დმანისის, ონისა და ოეთრი წყაროს რაიონებში ზრდის ნაცვლად შემცირდა კიდეც ძროხის საშუალო წველადობა. ასეთი ფაქტები პლენუმზე მრავლად დაასახელეს. პირუთვნელი კრიტიკა შეხვდათ პარტიის საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, სამინისტროებისა და უწყებების ბევრ ხელმძღვანელს, რომლებიც წლის დასაწყისში ხმამაღლა იძლეოდნენ ათასგვარ დაპირებებს, მაგრამ აი წელი მთავრდება და სამწუხაროდ, სათქმელიც აღარაფერი აქვთ.

პლენუმზე სასურსათო პროგრამის განხორციელების მიზნით ყურადღება მიექცა მთელი რიგი რეზერვებისა და საშუალებების ამოქმედება-გამოყენებას. მათ შორის ერთ-ერთი პირველია მეცნიერების მიღწევებისა და მოწინავეთა გამოცდილების ყველგან დანერგვა. უფრო გონივრულ და ეფექტიან გამოყენებას ელის რესპუბლიკის მთიანეთის ხაძოვრები და სხვა ბუნებრივი სიმდიდრე, მდინარეები და წყალსატევები! ერთი სიტყვით, აურაცხელია ის რეზერვები, რომლებიც დაუყოვნებლივ უნდა ჩავაყენოთ სასურსათო პროგრამის განხორციელების სამსახურში.

პროდუქტების სიუხვის შექმნის მნიშვნელოვანი რეზერვებია აგრეთვე კოლექტიური მებაღეობისა და მებოსტნეობის, საწარმოთა და ორგანიზაციათა დამხმარე მეურნეობების, სოფლის მშრომელთა პირადი საკარმიდამო მეურნეობის ყოველმხრივი განვითარება.

ამოცანად არის დასახული: არა მარტო რესპუბლიკას, არამედ აგრეთვე თითოეულ ქალაქს, თითოეულ რაიონს, თითოეულ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობას, თითოეულ საწარმოს და, თითოეულ ოჯახსაც კი ჰქონდეს თავისი სასურსათო პროგრამა.

პარტია გვასწავლის, რომ სასურსათო პრობლემის გადაჭრაში მეტად მნიშვნელოვანია ეკონომიკური მექანიზმისა და მართვის სიხტემის სრულყოფის საკითხები. მხედველობაშია არა მარტო სოფლის მეურნეობისა და მთლიანად აგროსამრეწველო კომპლექსის მართვა, არამედ, უწინარესად, მართვა ადგილებზე. სწორედ ადგილობრივი ინიციატივის ზრდა, რაც ყოველდღიურად უნდა წაახალისონ პარტიულმა კომიტეტებმა, უკეთ მუშაობის უშრეტი წყაროა.

პლენუმმა რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოების, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების უურადღება მიაპყრო სათბობ-ენერგეტიკული კომპლექსის და საწარმოო სიმძლავრეების დროული ათვისების საკითხებს.. „ეკონომიკა ეკონომიური უნდა იყოს!“ — სკკპ XXVI ყრილობის ამ ერთ-ერთ მთავარ მოთხოვნას კარგად უნდა შეეხაბამებოდეს მთელი სამეურნეო მექანიზმი. ახლა ყოველ შრომითს კოლექტივში საქმე ისე უნდა მოეწყოს, რომ თითოეული მშრომელი შეურიგებლობას იჩენდეს ლეთონის, სათბობის, ელექტროენერგიის, ნედლეულისა და მასალების, ფინანსური და შრომითი რესურსების უყაირათო ხარჯვისადმი. პლენუმზე მოიყვანეს იმის კონკრეტული ფაქტები, თუ რაოდენ ბევრს ვზარალობთ უყაირათობითა და დანაშაულებრივი ხელგაშლილობით. მომჭირნეობა ყველგან და ყველაფერში! — აი თითოეულისა და ყველა ჩვენგანის ერთ-ერთი საბრძოლო ამოცანაა.

საჭიროა რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციების, ყველა კომუნისტის ყურადღება მიექციან იმისაც, რომ ყოველგვარი უყაირათობისა და უკონტროლობის ნიადაგზე ადვილად იკაფავს გზას სხვადასხვა ნეგატიური მოვლენა — სოციალისტური საკუთრების დატაცება, მექრთამეობა, სპეკულაცია. ამიტომ კიდევ უფრო ფხიზლად უნდა ვიყოთ, კიდევ უფრო გავალიერით მუშაობა რესპუბლიკაში მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის შემდგომი გაჯანსაღებისათვის.

პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების, პირველადი პარტიული ორგანიზაციების გადაუდებელი ვალია შეუნელებლად იბრძოლონ მუშაობის სტილისა და მეთოდების სრულყოფისათვის, გაამდიდრონ, უფრო ეფექტიანი და მოკნილი გახადონ შესრულების შემოწმებისა და კონტროლის ფორმები, გაბედულად მოგკითხონ სამეურნეო ხელმძღვანელებსა და ყველას, რომელთა უგერგილო, უპასუხისმგებლო მოქმედებითაც საერთო საქმე ზარალდება. ჩვენი შესანიშნავი გეგმების შესრულება ფერხდება.

სწორედ კადრებისადმი, კომუნისტებისადმი მომთხოვნელობის გაძლიერებისათვის ზრუნვის კიდევ ერთი საუკეთესო დასტურია, რომ პლენუმმა მოისმინა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრის, რესპუბლიკის მსუბუქი მრეწველობის მინისტრის ანგარიში იმ მუშაობის შესახებ, რომელიც ხორციელდება საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობაზე სამინისტროს მისამართით გამოთქმულ კრიტიკულ შენიშვნებსა და წინადადებებზე რეაგირებისათვის.

პლენუმმა დაამტკიცა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის გეგმა და ღონისძიებანი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებების, ამ პლენუმზე ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მიერ წარმოთქმულ სიტყვაში დასახული ამოცანების შესასრულებლად ორგანიზატორული და პოლიტიკური მუშაობის წარმართვისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი დამთავრდა, მაგრამ მისი განწყობილება, საქმიანი ტონი, დიდი და საპატიო ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტისათვის მზადყოფნის სულისკვეთება გადაეცა პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს, რომლებიც საქმიან სჯა-ბაასს აჩაღებენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეოთხე პლენუმის შედეგებზე. სულ მალე ამ შედეგებს განიხილავენ პარტიული კომიტეტების პლენუმებზეც. როგორც ამ კრებებისა და სხდომების, ისე მთელი ჩვენი მახარბრივი ინფორმაციის საშუალებათა ვალია სწორად ესმოდეს რესპუბლიკის თითოეულ კომუნისტს, თითოეულ მშრომელს თავისი კონკრეტული სადღეისო სამოღვაწეო ამოცანა.

სამუშაებლო კონვეიერის რეზერვები

„დამკვრელური, შთაგონებული შრომით უზრუნველვყოფთ ტრესტის რიტმულ მუშაობას. ერთობლივი მეცადინეობით შევასრულეთ საბჭოთა სახელმწიფოს სახელოვანი იუბილეს ღირსეული შეხვედრისათვის ნაკისრი გადიდებულ სოციალისტურ ვალდებულებებს. ეფექტიანობისა და ხარისხის მთელი რეზერვები — ხუთწლედის სამსახურში“.

ეს სტრიქონები მოყვანილია მომიწვნავე საწარმოთა და ორგანიზაციათა მუშაკებისადმი „თბილისქალაქმშენის“ გაერთიანების № 10 „მაღლივმშენის“ ტრესტის კოლექტივის მიმართვიდან. ეს მიმართვა შშენებლებმა მიიღეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის პლენუმისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის IV პლენუმის გადაწყვეტილებათა პასუხად მიტინგზე, რომელიც გაიმართა ბაგებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლის ახალი კომპლექსის მშენებლობაზე.

მაღლივმშენებლები შენობებს აგებენ ვლადასა და ვაზისუბანში, თემქის დასახლებასა და ფონიჭალაში... წლის დამდეგიდან მათ თბილისელებს ჩააბარეს თითქმის 60 ათასი კვადრატული მეტრი ბინა. რესპუბლიკაში ისინი ერთ-ერთი პირველები გამოეხმაურნენ მოსკოველთა და ლენინგრადელთა პატრიოტულ თაოსნობას „სსრ კავშირის შექმნის 60 წლის თაკვლ — 60 დამკვრელური კვირა“. ტრესტის მუშაკებმა გადასინჯეს თავიანთი შესაძლებლობანი, გამოავლინეს ახალი, დამატებითი რეზერვები და იკისრეს გადიდებული სოციალისტური ვალდებულებანი, რომელთა მიზანია ყველა მშენებარე ობიექტზე სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმატებით დამთავრება.

— სიტყვას სამქმით განვამტკიცებთ, — ხაზგასმით აღნიშნა მიტინგის გახსნისას ტრესტის პარტკომის მდივანმა გ. გომბიანიძემ. — ნაკისრ ვალდებულებათა განსახორციელებლად გვჭირდება მომიჯნავეთა დახმარება, რკინაბეტონის კონსტრუქციების, სხვა საჭირო მასალების დროული მიღება. მთავარია ავამოქმედოთ სამშენებლო კონვეიერის ყველა არსებული რეზერვი, ყველა ქვეგანაყოფში, ყოველ უბანზე გავაუმჯობესოთ მშენებლობის ორგანიზაცია.

— თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა საერთო საცხოვრებლის კომპლექსის მშენებლობა ჩვენი ერთ-ერთი დაკვრელური ობიექტია, — თქვა № 1 სამშენებლო სამმართველოს კომპლექსური კომკავშრომელ-ახალგაზრდული ბრიგადის ხელმძღვანელმა ჯ. ცარციძემ. — ჩვენი სამმართველოს კომკავშირელებმა, ახალგაზრდებმა იკისრეს მშენებლობის შეფობა. სამუშაო გრაფიკის შემჭიდროვება, ყოველი სამუშაო საათის რაციონალური გამოყენება საშუალებას მოგვცემს ვადამდე, მომავალი წლის 7 ნოემბრისათვის გადავცეთ ექსპლუატაციაზე პირველი საცხოვრებელი კორპუსი.

— თითოეული ჩვენგანის ვალია უზრუნველვყოთ აგრეთვე საექსპლოატაციოდ ბინების დროული გადაცემა, ყოველი ღონე ვიხმაროთ ამ დიდმნიშვნელოვანი ამოცანის წარმატებით გადაჭრისათვის, — აღნიშნა მიტინგზე № 2 სამშენებლო სამმართველოს მემონტაჟეთა ბრიგადის ხელმძღვანელმა ბ. გაბუნიამ. — ამიტომ საჭიროა გადაჭრით აღმოფხვრათ სამუშაო დროის დანაკარგები.

დამრიგებლობის, კვალიფიციური კადრების მომზადების როლის შესახებ ილაპარაკა თავის გამოსვლაში ტრესტის წარჩინებულმა მშენებელმა, კომპლექსური ბრიგადის ბრიგადირმა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ა. ინასარიძემ.

— ტრესტის კოლექტივის რიტმული მუშაობა, ვალდებულებების განხორციელება ბევრ ფაქტორზეა დამოკიდებული, — ხაზი გაუსვა პარტიის გლდანის რაიკომის პირველმა მდივანმა ო. ხიზანიშვილმა. — მათ შორის უმნიშვნელოვანესია მთელი არსებული შრომითი, მატერიალური და ფინანსური რესურსების მაქსიმალური კონცენტრაცია, რომლის აუცილებლობას საგანგებოდ გად

მუშაობა დაამთავრა საკავშირო თათბირ-სემინარმა, რომელიც ბიძაღვნა მრეწველობის განვითარებასა და სასაკონლო რესურსების გადიდების დარგში ქართველ კოოპერატორთა გამოცდილებას.

მოკავშირე რესპუბლიკების, ქვეყნის მხარეებისა და ოლქების სამომხმარებლო საზოგადოებათა მუშაკები გაეცნენ ცეკავშირის სისტემის იმ სამრეწველო საწარმოთა მუშაობას, რომლებიც განლაგებულია თბილისში, გორში, მცხეთაში, მარნეულში, საგურამოში, საგარეჯოში, ქსანში, თელეთში, ვაზიანში.

თათბირ-სემინარის შედეგები შეაჯამა ცენტროსოიუზის გამგეობის თავმჯდომარემ ა. ა. სმირნოვმა. მან მაღალი შეფასება მისცა ცეკავშირის სამრეწველო საწარმოთა მუშაობას. ამავე დროს ა. ა. სმირნოვმა აღნიშნა ნაკლოვანებები სისტემის საქმიანობის სხვა სფეროებში, რომლებიც უახლოეს დროში უნდა აღმოიფხვრას. ამასთან ამხ. სმირნოვმა განსაზღვრა ქვეყნის კოოპერატორთა ამოცანები სკკპ XXVI ყრილობისა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის ნოემბრის პლენუმის მიერ დასახულ მოთხოვნათა შესაბამისად.

კოოპერატორთა საკავშირო თათბირ-სემინარის შემაჯამებელი სხდომის მუშაობაში მონაწილეობდა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ნ. ა. ჭითაშვა. (საქინფორმი).

ვაქვეყნებთ თათბირ-სემინარის მუშაობის ამსახველ მასალებს, რომლებიც „კომუნისტის“ რედაქციამ მოამზადა.

დროის მოთხოვნით

თათბირ-სემინარის მუშაობა მეტად საჭირო და სასარგებლო გამოდგა. კოოპერატორები, რომლებიც მთელი ჩვენი თვალუწვდენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან იყვნენ ჩამოსული, საქმიანი ინტერესით ეცნობოდნენ ქართველი კოლეგების მუშაობის გამოცდილებას მრეწველობის განვითარებისა და სასაკონლო რესურსების გადიდების საქმეში. პლენარულ სხდომაზე მოსმენილმა და შემდეგ ადგილებზე, უშუალოდ ობიექტებზე და კოლექტივებში პრაქტიკული ნამუშევრების გაცნობამ, ბევრი სასარგებლო, მისაბაძი და გასაზიარებელი გამოცდილება დაანახვა სტუმრებს. ისინი იწერდნენ და იჩიშავდნენ საჭირო ფაქტებს, საწარმოს მისამართს, პროდუქციის სახელს, დამზადების წესებსა და ყველაფერ იმას, რის გადაღებას და გაცნობას საჭიროდ მიიჩნევდნენ და გამოადგებოდათ შინ.

სემინარზე, კერძოდ, ცეკავშირის გამგეობის თავმჯდომარის კ. შავიშვილის გამოსვლაში, აგრეთვე ცალკეულ ადგილობრივ ობიექტებზე გამართული საუბრების დროს ნათლად ითქვა, რომ საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის მშრომელები სერიოზულ მუშაობას ეწევიან მრეწველობის განვითარებისა და სასაქონლო რესურსების გადიდების უზრუნველსაყოფად. როგორც სემინარზე აღინიშნა, მეათე ხუთწლედში საქართველოს კოოპერაციულმა მრეწველობამ 980 მილიონი მანეთის საქონელი გამოუშვა. ამ დარგის ეკონომიკური მონაცემებით ქართველი კოოპერატორები კავშირის მასშტაბით ერთ-ერთი პირველნი არიან. ისიც უნდა ითქვას, რომ სასაქონლო რესურსების გამრავლებაში საზოგადოებრივი კვების საწარმოებსაც მოეძღვის წვლილი, რომლებსაც საერთო მიმოქცევაში 12,8 პროცენტი უჭირავს, ხოლო სასურსათო საქონლის საქონელბრუნვაში 35,7 პროცენტი. ეს მაჩვენებელიც საკავშირო მასშტაბით საუკეთესოდ ითვლება.

ქართველ კოოპერატორებს თავიანთი წვლილი შეაქვთ სასურსათო პროგრამის ხორციშესხმის საქმეში. ამ მხრივ, პარტიის მიერ დასახული სასურსათო პროგრამის ამოცანის გადაწყვეტას ემსახურება სამომხმარებლო კოოპერაციის სასურსათო კომპლექსის განვითარება. ამის საილუსტრაციოდ მომხსენებელს მოჰყავს ასეთი ციფრები და ფაქტები:

რესპუბლიკის სასურსათო კომპლექსი კვების მრეწველობის ოცამდე მსხვილ საწარმოს მოიცავს. პურის საცხობები, უალკოჰოლო სასმელების, ძეხვეულის საწარმოს სპეციალური საამქროები. ყველა ეს საწარმო გაერთიანებულია სამეურნეო ანგარიშზე მყოფ „საქკოოკავშირეწველის“ სამმართველოში. კოოპერაციული მრეწველობის განვითარების მთავარი მიმართულებაა წარმოების კონცენტრაცია და სპეციალიზაცია, რისთვისაც შექმნილია თანამედროვე ტექნოლოგიური მოწყობილობით აღჭურვილი სასურსათო კომბინატების ფართო ქსელი.

ამ მხრივ თათბირ-სემინარის მონაწილეებზე კარგი შთაბეჭდილება დატოვა მარნეულის სასურსათო კომბინატის დათვალიერებამ. იგი ერთ-ერთი მსხვილი სამრეწველო საწარმოა საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის სისტემაში. აქ დიდი რაოდენობით უშვებენ ლუდს, უალკოჰოლო სასმელებს, შმოალ სანელებლებს, ტომატ-პასტას, წვენებს, მურაბებს, მათ შორის მწვანე პომიდორის მურაბას, ნივრის აბებს. აქ მთავარი ის გახლავთ, რომ ამ საწარმოს პროდუქცია არა მარტო საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა კუთხეში, არამედ საზღვარგარეთაც იგზავნება.

სტუმრები ინტერესით ათვალიერებდნენ მცხეთის სასურსათო კომბინატის საამქროებს, ესაუბრებოდნენ რიგითს მუშებს, ინჟინერ-ტექნიკოსებს. აქ ფართო ასორტიმენტით გამოდის საკონდიტრო, ალმოსავლური ნაწარმი, თაფლი, მზესუმზირას ზეთი. გათვალისწინებულია ამ კომბინატის რეკონსტრუქცია, რის შემდეგაც იგი 1985 წლისათვის 11 მილიონი მანეთის პროდუქციას გამოუშვებს.

თათბირ-სემინარის მონაწილეებმა საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის მრეწველობის დარგს განვითარების ერთ-ერთ საინტერესო ფაქტად მიიჩნიეს პროდუქციის გამოშვების გადიდება არა მარტო ახალ საწარმოთა მშენებლობის, არამედ არსებული საწარმოების რეკონსტრუქციისა და ტექნიკური აღჭურვილობის გაუმჯობესების გზით.

ამრიგად, კვების საწარმოებმა წარმატებით შეასრულეს მეათე ხუთწლედის და მიმდინარე წლის 10 თვის გეგმა. აქ განსაკუთრებით საყურადღებოა ის, რომ კვების მრეწველობაში შრომის ნაყოფიერება 47,8 პროცენტით გაიზარდა, პროდუქციის მატებას კი მუშახელის ოდენობა 70 დამხმარე მეურნეობაა, სადაც პირუტყვის ზრდიან და ხორცს ამზადებენ. მარტო მეათე ხუთწლედში კოოპერატორებმა 6,7 ათასი ტონა ხორცი დაამზადეს. ცეკავშირის სისტემაში ფართოდ ერცელდება მოსახლეობასთან და პირველ რიგში საკუთარ მუშაკებთან კოოპერირების მეთოდი. ამ საქმის ინიციატორები მახარაძის რაიონის კოოპერატორები არიან. მათ საკუთარი ინიციატივა ცხოვრებაში აკეთეს და შარშან 35, ხოლო წელს 9 თვეში 30 ტონა ღორის ხორცი დამზადეს.

საინტერესო ისტორია აქვს თელეთის მეღორეობის კომპლექსს. აქ კოოპერატორებმა ადგილობრივი საბჭოთა მეურნეობისაგან ძველი შენობა შეიძინეს, საკუთარი ძალებით გადააკეთეს საღორედ, სადაც უმნიშვნელო სახსრებით ჩინეული თანამედროვე კომპლექსი შექმნეს. ახლა აქაური კოოპერატორები ყოველწლიურად დიდძალ ღორის ხორცს ამზადებენ და უგზავნიან მშრომელებს.

სასურსათო პროგრამის განხორციელების გზაზე ერთ-ერთ კომპონენტად შებოცვრობის განვითარებაა მიჩნეული. უკვე კოოპერატორს სპეციალურ მეურნეობაში 15 ათასზე მეტი ბოცვერი ჰყავთ, მესამე წელია უკვე იაკების მოშენებას მისდევენ, კარგ შედეგს იძლევა სასათბურო მეურნეობების გამრავლება.

თათბირ-სემინარის მონაწილეებმა სერიოზული ყურადღება დაუთმეს ალასასურსათო საქონლის წარმოებას გამოცდილების გაცნობას. ცეკავშირში ხორცეულდება ღონისძიებები მასობრივი მოხმარების საქონლის წარმოების გადიდებისათვის. ამ საქმეს სისტემის 12 კომბინატი ემსახურება, რომლებმაც მეათე ხუთწლედში 142 მილიონი მანეთის პროდუქცია გამოუშვეს. მიმდინარე ხუთწლედში კი პროდუქციის გამოშვება და რეალიზაცია 48 პროცენტით უნდა გაზარდოს. მუშაობის კარგ მაგალითს იძლევა თბილისის საწარმო კომბინატი. აქ მცირე საამქროთა და მოწყობილობათა რეკონსტრუქციის შედეგად მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწიეს, მისი მწარმოებლობა ახალი ტექნიკით აღჭურვილი საწარმოს სიმძლავრის დონეზე აიყვანეს. აღსანიშნავია, რომ კომბინატის სარეკონსტრუქციო სამუშაოებს 290 ათასი მანეთი მოხმარდა, ხოლო ახალი რომ აშენებულიყო, მილიონ მანეთზე მეტი იჭრებოდა საჭირო.

სტუმრებმა გულისყურით დათვალიერეს ლუდანის საწარმოო კომბინატი, რომელიც ძირითადად, კერამიკულ და ბროლის ნაწარმს, აგრეთვე ფართო მოხმარების სხვა საგნებს უშვებს. ადრე ამ საწარმოში ზოგიერთი სახეობის პროდუქციის დასაგზავნად დამზმარე მასალები სხვა რესპუბლიკიდან შემოჰქონდათ. ახლა ადგილობრივი ნედლეულის ათვისებისა და გამოყენების შედეგად მნიშვნელოვნად შემცირდა პროდუქციის თვითღირებულება, გაუმჯობესდა ხარისხი, ცეკავშირის სისტემის სხვადასხვა საწარმო დიდძალი რაოდენობით უშვებს სუვენირებს, მოსაპირკეთებელ ფილებს, აგურს, დეკორატიულ ხალიჩებს და სხვა ფართო მოხმარების საგნებს.

მთავარი მაინც. ის გახლავთ, რომ ფართო მოხმარების საგნების წარმოებისათვის იყენებენ ადგილობრივ ნედლეულს, რომლითაც ასე მდიდარია ჩვენი მიწა-წყალი.

კოოპერაციული მრეწველობის შემდგომი განვითარების უზრუნველსაყოფად ცეკავშირში შექმნილია სპეციალური საკონსტრუქტორო-ტექნოლოგიური ბიურო, რომელიც უაღრესად საპასუხისმგებლო მუშაობას ეწევა ტექნოლოგიური პროცესების დაპროექტებისათვის, თათბირ-სემინარის მონაწილეები დაწერილებით გაეცნენ ამ ბიუროს მუშაობას, აგრეთვე სამრეწველო საწარმოთა მუშაობის სტრუქტურას, შტატებს, ავტომატიზაციისა და მექანიზაციის დანერგვის მიმდინარეობას, ხელის მძიმე შრომის შემსუბუქებისათვის განხორციელებულ ღონისძიებებს, სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების ეკონომიური ხარჯვის გამოცდილებას.

პირველ სხდომაზე მომხსენებლმა ასეთი საინტერესო ფაქტები მოიყვანა: 1979-1980 წლებში საქკოოპკავშირეწვის ხაზით 138 რაკონსალიზატორული წინადადება დაინერგა, რის შედეგად 329 ათასი მანეთი დაიზოგა, ხოლო საქკოოპშრეწვის საწარმოებში მეათე ხუთწლედში დანერგილი 126 რაციონალიზატორული წინადადებიდან ეკონომიურმა ეფექტმა 230 ათას მანეთს გადააჭარბა. საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის მრეწველობის მუშაობის გაცნობამ თათბირ-სემინარის მონაწილეები ღრმად დაარწმუნა, რომ მასპინძლებს ნამდვილად კარგი გამოცდილება აქვთ მრეწველობის განვითარების საქმეში, სასაქონლო რესურსების გამოყენებაში. ამ დარგის კიდევ უფრო განვითარება დიდ სასიკეთო გავლენას მოახდენს ხალხის კეთილდღეობის შემდგომ გაუმჯობესებაზე. ამის საილუსტრაციოდ პირველ პლენარულ სხდომაზე დასასხელეს ასეთი მრავალსმთქმელი ციფრები:

მეათე ხუთწლედის მანძილზე საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციამ 216 მილიონი მანეთი მოგება მიიღო. აქედან 100 მილიონი მანეთი სამრეწველო საწარმოთა მუშაობის შედეგია. მარტო 1981 წლის 9 თვეში 38 მილიონი მანეთი მოგებიდან 15 მილიონი მანეთი სამრეწველო საწარმოებმა მოიტანეს ცეკავშირის სისტემას.

სტუმრები დიდი ინტერესით გაეცნენ ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის სისტემის საქმიანობას, დახმარებას, რომელსაც ამ მხრივ მომსახურების სფეროს პარტიული ორგანიზაციები უწევენ.

სამი დღის მანძილზე ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოსული კოოპერატორები ორმად და საქმიანად ეცნობოდნენ ქართველი კოლეგების შრომას, სამრეწველო საწარმოებს, დამზმარე მეურნეობებს, ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებს.

თათბირ-სემინარის მონაწილეები კმაყოფილებას გამოთქვამდნენ ნახულთა და განცდილით, იმედოვნებდნენ, რომ ქართველი კოლეგების გამოცდილებას ფართოდ დანერგავენ თავიანთ მუშაობაში. ეს აზრი წითელ ზოლად გასდევდა შემაჯამებელ სხდომას, რომელიც კოოპერაციის სახლში გაიმართა.

ბ. ჩიქვინიძე.

გაგონილი და მოსმენილი

ნანახმა დაადასტურა

რამდენიმე ინტერვიუ კოოპერატორთა თათბირ-სემინარის მონაწილეებთან

კოოპერატორთა თათბირ-სემინარის მუშაობის დამთავრებისთანავე გაზეთ „კომუნისტის“ კორესპონდენტი შეხვდა მის ზოგიერთ მონაწილეს და სთხოვა გაზეთის მკითხველებისათვის გაეზიარებინათ შთაბეჭდილებები და მოსაზრებები, რომლებიც შეექმნათ საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის მუშაობაზე, მისი ცალკეული დარგების საქმიანობაზე, იმ დადებითის გამოცდილებაზე, რომლის სანახავად და გასაცნობად ჩამოვიდნენ ჩვენს რესპუბლიკაში. ქვემოთ ვაქვეყნებთ ამ საუბრების მოკლე ჩანაწერს.

ა. სმირნოვი,

სსრ კავშირის სამომხმარებლო საზოგადოებათა ცენტრალური კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე:

უპირველეს ყოვლისა, ჩვენი ახლანდელი თათბირ-სემინარის საქმიანობის მთავარი თავისებურება ის გახლავთ, რომ იგი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მეექვსე სესიის მუშაობის დამთავრების რამდენიმე დღის შემდეგ გაიმართა. პლენუმზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის გამოსვლამ, მისმა უაღრესად ღრმაშინაარსიანმა სიტყვამ უდიდესი რეზონანსი გამოიწვია როგორც ჩვენს ქვეყანაში, ისე მის ფარგლებს გარეთაც. ამ გამოსვლაში ჩამოყალიბებული ამოცანები და დასკვნები ჩვენთვის ნამდვილი პროგრამა, სამოქმედო და სამოღვაწეო ასპარეზია. ცხადია, ამ ისტორიულმა მოვლენებმა უთუოდ უფრო საინტერესო გახადა ჩვენი თათბირ-სემინარის მუშაობა.

და მეც, რასაკვირველია, თქვენი გაზეთის მკითხველებს სიამოვნებით გავუზიარებ შთაბეჭდილებებს, რომლებიც თბილისში შეხვედრებით და ნანახით შეგვექმნა. თავიდანვე გულახდილად უნდა გითხრათ, რომ ეს შთაბეჭდილებები, მართლაც რომ, სასიამოვნოა, თუმცა ქართველ კოოპერატორთა მუშაობას მრეწველობის განვითარებისა და სასაქონლო რესურსების გადიდების საქმეში, ჩემი სამსახურებრივი მდგომარეობის მეოხებით, ადრეც ვიცნობდი და, ცხადია, დამაკმაყოფილებელი შეხედულება მქონდა. მაგრამ ყოველივე იმან, რაც ახლა ვნახეთ, მოვისმინეთ და განვიცადეთ, უთუოდ მნიშვნელოვნად განგვმტკიცა ჩვენი შეხედულებები ქართველ კოლეგებზე. ამის შესახებ მე ახლახან დამთავრებულ შემაჯამებელ სხდომაზეც ვილაპარაკე.

ვფიქრობ, და ეს შემმარტიდ ასეც არის, მთელი საქმის თავდათავი, ამ წარმატებათა მთავარი წყარო ის ჯანსაღი პოლიტიკური, მორალური და ფსიქოლოგიური კლიმატი გახლავთ, რომელიც ასე მკაფიოდ იგრძნობა. ამის ნიმუშად ავიღებ ერევნის, ალავერდის, ბორჩალოს, ბოლნისის, ხაშურის, ზესტაფონის, ონის, ამბროლაურის, ბაღდათის, ზუგდიდის, ფოთის, ოზურგეთის, ასევე ბორჯომის, ახალციხის, ახალქალაქის, ადიგენის, ასპინძის, ბაკურიანის, ბაკურ-ციხის, ბაზალეთის, ბანოვანის, ბაჯისის, ბაღდასარის, ბაღდადის, ბაღვაშეთის, ბალეთის, ბალიეთის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხის, ბალიეთ-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს-ბაკურ-ციხეს

კონსტანტინე ლორთქიფანიძე

ოქროს მტევანი

ცხოვრება ქართული სოფლისა

კარგახანს ვიცხოვრე გურჯაანის რაიონში. ...ელი მევენახეების საარაკო შრომამ თბილისში აღარ გამიშვა, რომ შუა გზაზე მიტოვებულ „ნატვრის თვალს“ დავბრუნებოდი. ...ძლება ვინმემ მისაყვედურეს, დაღმართზე მიმავალმა ადამიანმა არ უნდა დაივიწყოს, ...რომ უკან ფეხდაფეხ ცელიანი კაცი მოგდევდეს. მაინც არ ვნანობ, რადგან კახეთმა ისევ ...ახალი ძარღვი მაპოვნინა, — ძარღვი ვაზის სიყვარულისა, ვაზის უკვდავი სილამაზისა, რომ რკინის ქალამნები ჩამაცვა და მთელი ერთი წელიწადი სოფელ-სოფელ მატარა. ...რარიგ ახარებს ადამიანის გულს დაპურული ყანა თუ ულვაშაშლილი სიმინდი! მა... ...რამ ვენახმა სულ სხვა სიხარული იცის... დილის ცილამაზის ხილვის სიხარული.

...ვაზისუბნის კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ, მღებრიშვილმა მითხრა:

— მოგწყინდება ოდესმე ალავერდის ტაძრის ...ნიკორწმინდის ყურება? ასე არ მოგწყენს ...ავს ალაზნის ველზე გაშლილი ზვრები!

...რა კარგად გამოხატავს ეს მოულოდნელი ...ედარება კახელი კაცის სიყვარულს და ...თაებრივ მოწიწებას ვაზისადმი. და მარ...ლაც, როგორც ტაძარში არ შეესვლება უწ...ნდურ ადამიანს, ისე ვენახსაც არ გაკა...ებენ არამსა და მუქთახორას...

...შარშან მე დავესწარი ვაზისუბნის კოლ...ეურნეობის საანგარიშო-საარჩევნო კრებას, ...ადაც პირველად ვიგრძენი ამ სიტყვების ...ასაოცარი სიმართლე. არჩევნები დამთავრ...ა თუ არა, თავმჯდომარეს გამოვართვი ...ჯაროდ წაკითხული მოხსენება და სიტყვა...ტყვით აი ეს სტრიქონები ამოვიწერე:

„ბაგრამ როგორ გეტკინება გული, როცა ...ავდადებული მუშაკების მხარდამხარ კო...მეურნეობაში ჯერ კიდევ გვყავს ისეთი ...რქტორისტი, სრულიად უპასუხისმგებ...ლოდ რომ ეკიდება მინდობილ საქმეს და ...ულის გარდა, სხვა არაფერი ახსოვს. რა ...ეიძლება ეწოდოს იმ ტრაქტორისტს, თუ ...რა მავნებელი და ჩვენი სამშობლოს მოღა...ტე, რომელიც ვენახის ერთი რიგის ნახე...არს შეწამლავს, მერე ტრაქტორს უკან და...ბეენებს და მეორე რიგში დაიწყებს მუშა...ობას“.

...ხედავ, მკითხველო, სოფელ ვაზისუბანში ...ენახის ღალატი სამშობლოს ღალატად ით...ვლება!

...ცუდი მემკვიდრეობა არ მიუღია ვაზისუბ...ის კოლმეურნეობის ახალ თავმჯდომარეს ...ობინზონ მღებრიშვილს: ოთხი მილიონი მა...ნეთი განუყოფელი ფონდი და ათასი ჰექ...არი ვენახი. ეს მოხდა 1968 წელს. ვაზისუ...ბნის კოლმეურნეობა თუ ხშირად არ პირ...ელობდა საქართველოს სოფლებში, უკან ...ჩანჩალაც არასოდეს ყოფილა. ვენახი ...ღა ატრიალებდა აქაურ გლეხკაცს, გარე...რე თვალი არ გაურბოდა.

...მიწის არც ერთი სამუშაო ზნეობრივად ...ე არ ამაღლებს და ალამაზებს ადამიანს, ...როგორც ვენახის მოვლა-პატრონობა. მძიმე, ...ომქანცველმა შრომამ კაცის გულის გაავება ...ცის. ვინ იტყვის, რომ ვენახს წელგაუშლე...ი მუშაობა არა სჭირდება, რომელ ბაღსა ...ა ყანას ეყოლება იმდენი მტერი და გამჩა...ბაგებელი, მაგრამ ვენახს თურმე ისეთი ...ადო და ხიბლი ჰქონია, რაც უფრო მეტად ...ოაზე ადნები და აკვდები, შენც მით უფ...რო კეთილი და ლმობიერი ხდები... არ მე...ონია ამ სიტყვების განმეორება, რადგან ...ადაც კი ფეხი შევდგი, ვისაც არ დაველა...პარაკე, მუდამ ასეთი განცდა დამეუფლა.

... არა მარტო ძველმა ციხე-კოშკებმა და ტა...ძრებმა მოიტანეს დღემდე საქართველოს ...ასული დიდება, მისი ერთი უძლეველი ...ეციხოვნე კახური ვაზიც იყო.

... დღეს კი მრავალჭირნახადმა ვაზმა ახა...ლი სხივი შესძინა იმ შორეულ ნათელს. ...ანა მხოლოდ ღარიბ-ღატაკ არაშენდას მოუ...ლგა ძირი, მდიდარ ვაზისუბანსაც ხელში ხვი...ეთ ჩაუდო და ცათაფრენა დაწყებინა.

...აგერ წყალუკრავი მოწმე — მხოლოდ რა...ოდენიმე ციფრი:

1972 წელი. ვაზისუბნის კოლმეურნეობის ...თელი შემოსავალი, მეურნეობის ყველა ...არგიდან: — ერთი მილიონი და ცხრაასი ...ათასი მანეთი.

... მოგება, — 386 ათასი მანეთი.

... შარშან კი მარტო ყურძენმა ხუთი მილი...ონი და სამას რვა ათასი მანეთი შეიტანა ...ოლმეურნეობის სალაროში. წმინდა მოგებამ ...ი ერთი მილიონ ცხრაასი ათას მანეთს გა...ადაჭარბა.

... მეცხრე ხუთწლედში ვაზისუბნის კოლმე...ურნეობამ 17, 541 ტონა ყურძენი მოკრიფა.

... მეათე ხუთწლედში, — 39,020 ტონა!

... ასევე წარმოუდგენლად იმატა კოლმეურ...ეობის განუყოფელმა ფონდმა, ახლა კოლ...მეურნეობის უძრავ-მოძრავი ქონების საფა...ურმა ცამეტი მილიონი და ხუთასი ათასი მა...ნეთი შეადგინა.

... მკითხველი უჩემოდაც მიხვდება, რა დიდი ...ბრომა და თავდადება იმალება ამ ციფრების ...ეღმა, თუმცა ჩემი სათქმელი მაინც უნდა ...თქვას: მხოლოდ შრომამ და თავდადებამ ...ერა და ვერ გამიმჟღავნა ამ დიდი გამარჯვე...ბის საიდუმლო. აშკარად ვგრძნობდ, არსე...ობდა კიდევ რაღაც ძალა თუ თილისმა, ...რასაც ჯერ კიდევ ვერ მისწვდომოდა ჩემი ...თვალი და გული ვერც ვენახში, ვერც ყანაში, ...ვერც გზაზე თუ ოჯახში.

... იქნებ ვაზისუბანს გამორჩეულად უყვარდა ...ენახი, უყვარდა უფრო მეტად, ვიდრე მე...ზობელ სოფლებს?.. არა, სულზე ცოდვას ...ერ დავიდებ და ვერ ვიტყვი, რომ ახლა ...უმლაყს, ველისციხეს, ჩალაუბანს, არაშენ...დას, ან სხვა რომელიმე კოლმეურნეობას ...ენახზე არ ამოსდიოდეს მზე და მთვარე. ...ხოლოდ სიყვარული და გარჯა ამ სამაგალი...თო ლელოს ვერ გაიტანდა.

... რამდენჯერ ვესაუბრე მღებრიშვილს, პარ...ტკომიტეტის მდივანს ჯავახიშვილს, ბრიგა...დირებს, იქნებ იმ თილისმის კვალზე დამა...ყენონ მეთქი.

... ამაოდ.

... ...ბგრძელება. დასაწყისი იხ. „კომუნისტი“, № 269, 270, 271, 276, 278.

... ...ყველა ამ საუბარმა ცარიელზე დამტოვა, გეში ვერ ამაღებინა.

... არადა, რაც უფრო ახლო ვეცნობოდი ვა...ზისუბნის კოლმეურნეობის მუშაობას, ის ...ჩემი გუმანიც მოსვენებას არ მაძლევდა, — ...ნამდვილად ჰქონდა ვაზისუბანს რაღაც გან...საკუთრებული ნიშან-თვისება, რასაც შეიძ...ლება შინაური თვალი უკვე შეეჩვია და ცა...ლკე აღარ გამოყოფდა. ასე ხდება მუდამ, ...როდესაც ესა თუ ის მოვლენა ცხოვრებისა ...და შრომის ჩვეულებრივ წესად გადაიქ...ცევა.

... სწორედ იმ დღეებში მოვხდი ვაზისუბნის ...კოლმეურნეობის საანგარიშო-საარჩევნო ...კრებაზე.

... ყურებს ვერ დავუჯერე, როდესაც თავმჯ...დომარის მოხსენება მოვისმინე. ჩემი გაოცება ...კიდევ უფრო გაძლიერდა, მოხსენების გან...ხილვა რომ დაიწყო. დარბაზში მივიხედ-მო...ვიხედე... არა, ნამდვილად ვაზისუბნელებში ...ვიყავ!

... მაშ რა მოხდა? ამ საანგარიშო კრებაზე ...რატომ ასე სიტყვაძვირობენ, ცოტას ლაპარა...კობენ კოლმეურნეობის მიღწევებზე, ბარა...ქიან რთველზე, მოგებულ მილიონებზე...

... თუ სადმე სამართალი იყო, — ზარების რე...კვა, სადღეგრძელო და თავის მოწონება ახ...ლა უფრო შეშვენოდა ვაზისუბნის კოლმეურ...ნეობას, მაგრამ ზარ-ზეიმი კი არა, კრიტი...კისა და თვითკრიტიკის ისეთი ცეცხლი და...ანთეს, უცხო კაცი იფიქრებდა, წასულა ამ ...კოლმეურნეობის საქმე, გასულ წელიწადს ...დიდი ვერაფერი ბიჭობა გამოუჩენიათო, და...ემშვიდობე ჩემო რობინზონ თავმჯდომარის ...სავარძელს!

... ხუმრობა ხუმრობად დარჩეს და, ასეთი ...საანგარიშო კრება მალე არ დაავიწყდება ...ადამიანს. ნამდვილად შეშფოთდა მათი წრფე...ლი და გაბედული პაექრობა.

... დინჯად, აუღელვებლად, ყოველგვარი ლი...ქნისა და პირმოთნეობის გარეშე განიხილავ...დნენ კოლმეურნეობის ხელმძღვანელები და ...რიგითი წევრები ერთიმეორის ნაღვაწ-ნაჯა...ფარს. არ დაუმალეს, პირში უთხრეს ერთ...მანეთს ყველა ნაკლი და ზადი. ბევრი საყვე...დური გააგონეს ხელმძღვანელებს, ბევრი მო...სთხოვეს საკუთარ თავსაც.

... იმ საღამოს დარბაზში ყველაზე ხშირად ...ერთი სიტყვა ისმოდა:

... რატომ!

... რატომ ვერ შეამჩნიეს

... რატომ დაგვიანდა

... რატომ დაზიანდა

... რატომ გააცდინა

... რატომ არ გააკეთა

... რატომ შეგვარცხვინა

... გულდაგულ ეძებდნენ საქმის დამაბრკო...ლებელ მიზეზებს, ეძებდნენ მიწისა თუ კა...ცის მეორე სუნთქვას, — იმ გაუმჭღავნებელ ...ძალას, ურომლისოდაც დედა-ბუნებას ჯერ ...არაფერი გაუჩენია.

... უზომოდ მიხაროდა, რომ ჩვენმა სოფელმა ...ასეთი მომთხოვნი ადამიანები გაზარდა, — ...მოურიდებლად სიმართლის მთქმელი ადამი...ანები, და მეც ვიპოვე ის თილისმა, რამაც ...დაუდო სათავე ვაზისუბნის კოლმეურნეობის ...ყველა წარმატებას: სახელი მისი — უმზაკ...ვრო პირდაპირობა...

... რამდენად უფრო ლამაზი იქნებოდა ჩვენი ...წუთისოფელი, რომ ადამის ჩამომავალი ბო...ლომდე მიჰყვებოდეს ამ ნათელ გზას.

... პირფერი სიტყვა სენსა და სატკივარს მა...ლამოდ ვერ დაედება.

... ჯაფისკაცი წინ მიჰყავს მხოლოდ უკმაო...ბის გრძნობას. ეს კარგად იცის ვაზისუბნელმა ...მევენახემ და იმ კაცივით როდი იქცევა, — ...სხვის თვალში ბეწვს რომ ეძებს, საკუთარში ...კი დირეს ვერ ხედავს.

... დამამახსოვრდა ჩვენი ფერმის დედოფ...ლის, — გარჯითაც, გარეგნობითაც, ენა...მზეობითაც მომხიბვლელი კახელი ქალის ...ელენე ჯავახიშვილის სიტყვა:

— წახდენილი საქმე სოროს ეძებს... თუ ...მოგასწრო და მიიმალა, მერე ძნელია მისი ...გამოსწორება. ჩვენთან, კოლმეურნეობაში, ...უკვე შეიქმნა ისეთი საიმედო გარემო, რომ ...კაცს აღარ ეშინია თავისი შეცდომა აღიაროს! ...ერთი უნებური მარცხის გამო სიცოცხლეს ...არ გაგიმწარებენ, ყოველ კრებაზე არ წამო...გაძახებენ, შენ შენი ცოდვები გეყოფა, სხვე...ბის კრიტიკას თავი გაანებეო! იყო წლები, ...როდესაც მთელი სოფელი ენაჩავარდნილი ...იჯდა ამ დარბაზში! არამცთუ კოლმეურნეო...ბის გამგეობას, უბრალო რგოლის ხელმძღვა...ნელს ვერ ეტყოდი სამდურავ სიტყვას; მა...შინვე მტრად გაგიხდებოდა!

... ელენე ჯავახიშვილის ნათქვამს მე ჩემსას ...დავუმატებდი: რამდენ პატიოსან კაცს უცვა...ლა ზნე-ხასიათი ამ შიშმა და ფეთებამ. არცა ...თავის თავს ეძალებოდა, არცა სხვისას...

... როგორც უკვე ითქვა, მღებრიშვილმა მუ...შაობა რომ დაიწყო, ვაზისუბნის კოლმეურ...ნეობას ათასი ჰექტარი ზვარი ჰქონდა. იმ ...დღიდან ცამეტი წელიწადი გავიდა, რატომ...ღაც მეგონა, ახლა ორიათასი მაინც იქნებო...და.

... მღებრიშვილმა თავი გააქნია.

... — მიწამ არ გაგვიშვა... ცამეტ წელიწადში ...მხოლოდ ოცდათოთხმეტი ჰექტარი მივუმა...ტეთ ძველად გაშენებულ ვენახებს. ჩვენ მი...ზნად არც გვქონია სავენახე ადგილ-მამულე...ბის გადიდება...

... გაოცება ვერ დავმალე.

... — შარშან და მგონი შარშანწინ ვაზისუბან...მა ორი ისეთი რთველი გადაიხადა, მთელი ...საქართველო აალაპარაკა! წელიწადში — ათი ...ათასი ტონა! მაშ საიდან ამდენი ყურძენი?!

... — ისევ იმ ძველი მამულებიდან.

... — ქაღალდს ნუ გამაშლევინებ, ჩემო რობი...ნზონ, უფრო გასაგებად მითხარი!

... მღებრიშვილს გაეღიმა. საათს დახედა.

... — ცოტა გრძელი ამბავია, ბატონო კონს...ტანტინე, ახლა კი უნდა მაპატიო, პარტიული ...კრება მეწყება. ხვალ შინმოუსვლელთა ბა...ღიც ვნახოთ და კიდეც ვისაუბროთ.

... არ იქნება გადაჭარბება, თუ ვიტყოდი, რომ ...ვაზისუბნის კოლმეურნეობამ, როგორც ბრო...ლის სარკემ, ისე ცხადად წარმოაჩინა ყველა ...ის სასიკეთო ცვლილება, რაც ქართულ სო...ფელს მეცხრე და მეათე ხუთწლედმა მოუ...ტანა. არა მარტო სამაგალითო შრომას, სოფელ ვაზისუბანში ღრმად გაუდგამს ფესვი ლამაზად ცხოვრების სიყვარულსაც: სამკერვალო სახელოსნო, ქალთა სალონი, აბანო-საპარიკმახერო,... ყველაზე მეტად თვალში მეცა თავიდან ბოლომდე მოასფალტებული ქუჩები და ორივე მხრიდან ჩაფენილი ბეტონის ღვარსადენები.

... ცოდნის, განათლების, დასვენება-გართობის რამდენი კერა ამშვენებს სოფელს! დიდებული სკოლა, (მისი აშენება რვაასი ათასი მანეთი დაუჯდა კოლმეურნეობას) კულტურის სახლი, კინოთეატრი, სამკითხველო, სტადიონი, საბავშვო ბაგა-ბაღი, ან კიდევ კოლმეურნეობის ბაღ-ვენახებში ჩადგმული ორმოცი საბრიგადო სახლი, სადაც მუშაკაცები ყოველდღე უფასოდ სადილობენ, ისვენებენ, ჟურნალ-გაზეთებს კითხულობენ.

... პაპანება სიცხეში სულს აქ მოითქვამენ, ...უეცრად მოვარდნილ ავდარსაც ამ ჭერქვეშ ...გადაიკარებენ.

... არ იფიქრო, მკითხველო, რომ ეს სახალხო ...შენობები თუ სპორტული მოედნები ნაუც...ბათევად, მოუშუშებლად ნაგებ-ნაცოდვილა...რი იყოს. ვაზისუბნელები რასაც აკეთებენ, ...ყველაფერს მკვიდრად, საშვილიშვილოდ აკე...თებენ. ამ სიტყვებს გრძნობებს აყოლილი კა...ცი როდი გაიძახის, ხანგრძლივი დაკვირვება ...მალაპარაკებს.

... ორჯერ ვესტუმრე ვაზისუბნის საბავშვო ...ბაგა-ბაღს. ძალიან მომეწონა იქაურობა. ...გარედან შენობა მაინცადამაინც თვალს არ ...გჭრის, მაგრამ პირველსავე დარბაზში შეხვალ ...თუ არა... რა სოფელი, სადაური სოფელი! ...ამგვარად კეთილმოწყობილი სკოლამდელი ...დაწესებულება დიდ ქალაქებში მინახავს ...მხოლოდ. მოპრიალე პარკეტი, წიფლის ხი...საგან მოპირკეთებული კედლები, საძინებელ ...ოთახებში — უმტვერო თოვლივით თეთრი ...ზეწრები და ბალიშისპირები...

... კოლმეურნეობის გამგეობას ფული არ და...უზოგავს, რომ ბავშვების სასწავლო თუ გა...სართობ ოთახებს ყველა საჭირო დგამ-ავეჯი ...და ხელსაწყო ჰქონოდა; ათასგვარი სათამაშო, ...ფერად-ფერადი წიგნი თუ სურათი...

... ამ ერთმა დიდმა გამდელმა ბევრი ძალა ...შემატა სოფელს. თავად მკითხველმა განსა...ჯოს: ვაზისუბნის კოლმეურნეობაში ექვსასი ...ქალის ხელი ტრიალებს, სავალდებულო კაც...დღეები კი მხოლოდ შვიდმა ვერ შეასრულა.

... რა შეედრება იმ სიკეთეს, როდესაც პატარა ...ბავშვის დედა გულდაწყნარებული მუშაობს ...თავის ეზო-კარის გადალმა...

... ამ საბავშვო ბაგა-ბაღის გარდა სხვა რომ ...არაფერი მენახა ვაზისუბანში, მაინც ვიტყო...დი ქვეყნის გასაგონად, — ქართული სოფ...ლის თვალი ხარ, ვაზისუბანო!

... გამახსენდა ერთი წერილი, 1979 წელს ვა...რკიხელმა მასწავლებელმა რომ გამომიგზავ...ნა:

... „ამხანაგო დეპუტატო!

... მინდა თქვენი ყურადღება მივაქციო სო...ფელ დიდველას საბავშვო ბაღის მდგომარე...ობას. პირდაპირ სამარცხვინოა, ისეთ შენო...ბაში ცხოვრობენ ამ სოფლის ყველაზე პა...ტარა მოქალაქენი. დრო-ჟამისაგან დამპალ ...და პირდაღებულ ხის კედლებში ქარი და სი...ცივე კი არა, რატომ უღლიანი ღორი არ ...გაეტევა, ჭერში წვიმა ჩამოდის, მიღრეცილ...მოღრეცილ კიბეებს ალაგ-ალაგ საფეხური ...ჩამტვრა და გაკეთება მიავიწყდათ. მშობ...ლები იცინიან სახლიდან ნალიის კიბე თუ ...არ წამოვიღე, ისე შვილი ვერ მინახავსო! ...ორად-ორი პატარა ოთახი, — ეს არის მთე...ლი სბავშვო ბაგა, სადაც ერთმანეთზე სა...ცოდავად მიჭუჭკულან დიდები და პატარე...ბი. შენობა დიდი ხანია ჩამოწერეს, როგორც ...ავარიული და მხოლოდ ამის შემდეგ, ყოვე...ლგვარი შეკეთების გარეშე, დაუთმეს სბავ...შვო ბაგას. გაჭირვება გვაიძულებს, თორემ ...იქ ბავშვის მიყვანა როგორ შეიძლება!“

... როგორც კი ხელები გამეხსნა, მანქანის ...საჭეს მივუჯექი და დიდველაში გავჩნდი.

... სიმართლე მომწერა მასწავლებელმა. ნალ...ის კიბე ნამდვილად არ დამინახავს დედების ...ხელში, მაგრამ ბაგაში შესვლა მეც ძალიან ...გამიჭირდა.

... ასეთი მომსპარი სახლი ეგნატე ნინოშვი...ლსაც კი არ დაუხატავს თავის მოთხრობე...ბში.

... რახან ჩამოვედი, ბარემ ცოტას კიდევ მი...ვიხედ-მოვიხედავ მეთქი, ვიფიქრე და სოფ...ლის გზას გავუდექი.

... აგერ ვარციხის საბჭოთა მეურნეობის სა...ბავშვო ბაღი.

... ამ ბაღმა უფრო დამაღონა.

... სოფლის კულტურის სახლზე სახელდახე...ლოდ მიშენებული ბნელი, ნესტიანი სად...გომი.

... წლიდან წლამდე მზის ერთი სხივი არ და...ეცემა ოცდაათი ბავშვის საწოლს. კულტურის ...სახლის სცენისაგან ამ სადგომს ერთი თხელი ...კედელი გამოჰყოფს. წარმოიდგინე მკითხვე...ლო, როგორი ძილი და მოსვენება ექნება ამ ...პატარა გოგო-ბიჭებს, როდესაც კულტურის ...სახლში ცეკვისა და სიმღერის შემსწავლელი ...წრეების მეცადინეობა გაჩაღდება, ეს წრეები ...კი ყოველდღე მუშაობენ... ბავშვების სასწა...ვლო და გასართობ მოწყობილობას ვინ და...ეძებს, — ნეტა სამყოფი ქვეშაგები მაინც ...ჰქონოდათ. ბალიში კი საერთოდ არ დამინა...ხავს მათ ბარობაზე.

... არც მესამე ბაღმა გამიკეთა გული. აქაური ...მასპინძელი იმდენად უქონელი გამოდგა, — ...ორ სტუმარს ეზოში ორი სკამი გამოგვიტანა, ...მესამე აღარა ჰქონდა, რომ თვითონაც დამჯ...დარიყო, ფეხზე დამდგარი გვესაუბრებოდა, ...არა უშავს, ბატონო, ჩვენ შეჩვეულები ვა...რთო...

... მე კი მგონია, ვინც ქვეყნის სიკეთეზე ფიქ...რობს, ამგვარ სიგლახეს არ უნდა შეეჩვიოს; ...სწორედ ამიტომ გავიხსენე ეს გუშინდელი ...ამბავი.

... რა ღირსეულად ინახავენ ვაზისუბნელები ...ბრძოლის ველზე დაცემულ თანასოფლელთა ...ხსოვნას.

... ქართველ კაცს არ ესწავლება მათი დიდება ...და თაყვანისცემა, მაგრამ ვაზისუბანმა აქაც ...თავისი ლამაზი სიტყვა სთქვა: სოფლის შე...ფენებაზე ფორმეტი ჰექტარი ბაღი გაუშენა ...შინმოუსვლელთა საფიცარ სახელებს.

... მთავარ ხეივანს ორივე მხრიდან სამას ჩვი...დმეტი ტანაყრილი კვიპაროსი ამშვენებს. ხე...ების ძირას ნატიფად გათლილი ქვის სვეტები ...დგანან. თვითეულ სვეტზე — შინმოუსვლე...ლი ჯარისკაცის სურათი და გვარ-სახელი.

... თვითეულ სვეტთან ვაზი აუნთიათ სანთე...ლივით.

... დიდხანს ვერ მოვცილდი ოთხი ძმის, — ...ზაქარიას, გიორგი, ივანე და არჩილ მამისაი...შვილების სურათს. — ომი დაიწყო თუ არა, ...ოთხივე ძმას ერთად დაუძახეს ჯარში. — მი...თხრა მებაღე ვანომ: — არ გასულა წელი...წადი, ოთხი შავი ქაღალდი ზედიზედ მოვიდა ...ოჯახში! ოთხი შავი ქაღალდი! ადამიანი კი ...მაინც გაიძახის, რა ლამაზია ეს ქვეყანაო...

... გამაჩუმა ამ ბერიკაცის გულის კვნესამ. ...სიტყვა ვერ ვუთხარი; სიმართლე მუდამ დი...დი მწუხარების მხარეზე გადადის.

... შინმოუსვლელთა ბაღში ყოველწლიურად ...იმართება გამარჯვების დღესასწაული, — ...ცხრამაისობა. დილიდანვე მთელი სოფელი, ...როგორც ერთი ჭირისუფალი, აქაურობას მო...ეტანება...

... — რომელი ხატის დღეობაზე არ ვყოფილ...ვარ, რა დალოცვის სიტყვები არ გამიგონია, ...რა ლექსები, სიმღერები!.. ასეთი ამბავი კი, ...ამ ხატების წინ რომ ხდება... — ბერიკაცმა ...ქვაში ჩასმულ სურათებს გაჰხედა, თავი ჩა...იქნია და სიტყვა აღარ დაამთავრა.

... მერე კი ისეთი რამ მითხრა, ტანში ამბურ...ძგნა.

... — წმინდა დღეა ცხრა მაისი! ამ დღეს მამა ...შვილს არ გაუწყრება, შვილის ძვირი და აუგი ...არ ითქმება!

... მალე თავმჯდომარეც მოვიდა. მყუდრო კო...რომი მოვძებნეთ და საუბარი გავაბით.

... — საიდან ამდენი ყურძენი? — გამახსენა ...ჩემი გუშინდელი შეკითხვა. მღებრიშვილმა ...და თვითონვე განაგრძო: — ათასი ჰექტარი ...ვენახი კი ჩავიბარე, მაგრამ იმ ათას ჰექტარს ...ორი უბედურება სჭირდა: თითქმის მთელი ...ზვარი საკუთარ ძირზე იყო გაშენებული. ...ასეთმა ვენახმა დიდი მოსავალი არ იცის, ...ავადმყოფობაც მალე ერევა. საჭირო იყო ...ჩვენი ვენახების გაახლება, ნამყენი ვაზის ...ჩაყრა...

... გაახლება!

... მე მგონი, ეგ სიტყვა სრულად ვერ გამოხა...ტავს იმ დიდი ბრძოლის შინაარსს, რაც ვა...ზისუბნელმა მევენახეებმა მეცხრე და მეათე ...ხუთწლედში გადაიტანეს. სინამდვილეში ყვე...ლაფერი თავიდან დაიწყეს და მთელი ზვარი ...ნამყენ რქაწითელს, მწვანეს და საფერავს მი...სცეს.

... ჭარბად იყო გამეჩხერებული ვაზისუბნის ...ვენახები. „ვაზი გვაკლდა იმდენი ძირი, ორა...სი ჰექტარი მამული ვითომ არც გვქონოდეს!“ — მითხრა მღებრიშვილმა.

... არ მეგონა, თუ კახელ კაცს ასე სავალალოდ ...შეუთხელდებოდა ვენახი. უკვე აღარ მიკვირ...და, ის ათასი ჰექტარი რატომ ვერ ათასობდა.

... რობინზონ მღებრიშვილის სასახელოდ უნ...და ითქვას, რომ ეს მეორე ჭირიც მალე მო...აშორა კოლმეურნეობას. მხარში ამოიყენა ...გამოცდილი მევენახეები ავთანდილ როსტი...აშვილი, სოლომონ პაიჭაძე, სამი ვალიკო ...სალომნიშვილი, და სანამ მეჩხერი რიგები ...არ შეავსეს, წელში არ გაშლილან. მათი გა...მორგული, გადაწვენილი, თუ მხარგაგრძელე...ბული ვაზი არასდროს არ გიმტყუნებდა. ...აქაც ის დედაბოძი ედგა კაცის გარჯას, — ...უმზაკვრო პირდაპირობა.

... ვენახების გაახლება-შევსებამ სოფელს დი...დი რთველი მოაყენა კარზე და დიდძალი მი...წაც დაუზოგა.

... ამიტომ იყო რომ შარშან ერთმა კაც-დღემ ...უჩვეულო ფასი დაიდო ვაზისუბანში.

... მევენახეს — ოცი მანეთი შეხვდა,

... ტრაქტორისტს — ოცდაშვიდი მანეთი და ...40 კაპ.

ნახატი ლ. ცუცქირიძისა.

... ამავე დროს არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ...მუყაითი მევენახეს თუ ტრაქტორისტს წელი...წადში ორას ოთხმოცი — სამასი კაც-დღე ...ეწერება. ამ ძირითად ხელფასს ბევრნირი ...პრემია და წამახალისებელი ჯილდოც თან ...მოჰყვება.

... ტყუილად როდი ამბობენ აქაურები, ვაზი...სუბანში ხუთასი ვოლგა რომ ჩამოიყვანონ ...გასასყიდად, არც ერთი კოლმეურნე მეორე ...ჯიბეში ხელს არ ჩაიყოფსო...

... თავდაპირველად ეს არაკი უზაკველად ნა...თქვამ ხუმრობად ჩავთვალე, მაგრამ როდესაც ...გერონტი დავითაშვილმა, ნიკოლოზ კანაშვი...ლმა, თამარ ბურდულაძემ, ნოშრევან რევა...ზიშვილმა და ბევრმა სხვამ შემნახველი სა...ლაროს წიგნაკები მაჩვენეს, ორივე ხელი ...მაღლა შევყარე და უსიტყვოდ დავნებდი.

... მომკლა ამ ციფრებმა? არადა სულანაირად ...როგორ გამოვთქვა, რომ მაგალითად ცოლ...ქმარმა თამარ და ვალიკო ბურდულაძეებმა ...შარშან თერთმეტი ათას 30 მანეთი მიითვა...ლეს კოლმეურნეობიდან.

... ეზოკარიდან — ხუთი ათასი მანეთი.

... მოდი და გაუჩუმდი ამისთანა ციფრებს!

... ორი გამრჯე ადამიანის წლიურმა შემოსავა...ლმა თექვსმეტი ათას მანეთს გადააჭარბა.

... ამ ფულების ანგრიშში რომ ვიყავ, ქალ...ბატონმა თამარმა მითხრა:

... — ისიც ჩაწერე პატივცემულო მწერალო, ...რომ ჩემს ოჯახს ბაზარი არ სჭირდება. ხო...რაგი და პურ-ღვინო სამყოფი გვაქვს. სამი ...გოგო ისე გავათხოვე, მხოლოდ საცივის ზა...ფრანა ვიყიდე ბაზარზე!

... მერე ნანას გადახედა, მეოთხე ქალიშვილს, ...და ხალისიანად დაუმატა:

... — ამასაც რომ პატრონს ჩავაბარებ, მაშინ ...ზაფრანაც მექნება!

... ფანჯარასთან მორცხვად თავდახრილი, ისე...თი კოხტა გოგო იდგა, რომ სიტყვა წამცდა:

... — ეს ლამაზი გოგონა შენს ზაფრანას არ ...მოუცდის, თამარ!

... — ჩემი ნანა ცერცეტი ქალი არ გეგონოს, ...ბატონო კონსტანტინე! შარშან ათასი მანეთი ...შემოიტანა ოჯახში.

... — ვენახიდან?

... თამარმა თავი დამიქნია.

... ოქროს მტევანზე?!

... გურჯაანში ჩამოსვლამდე ეგ ორი სიტყვა ...ერთი უბრალო, გაცვეთილი მხატვრული შე...დარება მეგონა, მეტი არაფერი.

... თურმე ნუ იტყვი, უბრალო შედარება კი ...არა, ნამდვილი ოქრო თუ გინდა, ეს მტევანი ...ყოფილა, — დალოცვილი ყურძნის მტევანი.

... მაგონდება ედუარდ შევარდნაძის სიტყვები ...სოფელ ვაზისუბნის შრომის სახალხო დღე...სასწაულზე:

... „ამ ორდენს თითქოს სოფელთან ერთად ...იღებს ქართული ვაზიც, რომელმაც ღირსე...ულად იცის გამრჯე კაცის დაფასება“.

... ამ გულიდან წამოსულმა სიტყვებმა ისევ ...ჩემი სათვალავი კოჭები მომაძებნინა.

... დაფასება და რანაირი დაფასება?!

... 1980 წელი.

... ვალიკო მიხას ძე სალომნიშვილის ოჯახის ...წლიური შემოსავალი—14 ათას 855 მანეთი.

... გერონტი დავითაშვილის — 13 ათას 72 ...მანეთი.

... ნიკოლოზ კანაშვილის — 12 ათას 112 მა...ნეთი.

... ვალიკო რეზოს ძე სალომნიშვილის — 11 ...ათას 7 მანეთი.

... ვალიკო გიგას ძე სალომნიშვილის — 9 ათას ...12 მანეთი.

... ნოშრევან რევაზიშვილის — 13 ათას 329 ...მანეთი.

... ღარიბი ოჯახი ვაზისუბანში მე არ მინახავს. ...სტუმარს ღარიბთან ვინ მიიყვანდაო, შეიძ...ლება იფიქროს ვინმემ, მაგრამ ჩემი წითელი ...ვაშლი ვაზისუბნის ქუჩებშიც კარგად დაგო...რავდა, ჭიშკრის არჩევა არ იცოდა...

... ერთხელ, მგონი, ზედმეტი ცნობისმოყვა...რეობაც კი გამოვიჩინე, ნიკო კანაშვილს ...ვუთხარი:

... — ძალიან მეჩოთირება, ნიკო, მაგრამ ერ...თი რამ მაინც უნდა გკითხო! მისხალ-მისხალ ...ვიცი, საიდან მოდის თქვენი ყველა შემოსა...ვალი. ცოტა ისიც რომ მაცოდინა...

... სანამ ზუსტად მორგებულ, უწყინარ სიტ...ყვას ვიპოვნიდი, კანაშვილმა დამასწრო:

... — რაში ვხარჯავთ? სად მიდის ჩვენი ფუ...ლი? დასამალავი რა გვაქვს! ჩვენ განა მარტო ...ვენახები გავაახლეთ, ბატონო კონსტანტინე, ...— გავაახლეთ მთელი სოფელი! ვაზისუბანში ...1580 კომლი ცხოვრობს, ძველი სახლები კი ...თითებზე ჩამოსათვლელი დარჩა! ფული ...მაცდურია! ხანდახან ისეთ რამეს მოგანდომ...ებს, სიზმარშიც რომ არ გინახავს. ჩემი ...ბიჭები ამას გემოვნებას ეძახიან, ქალაქელებს ...არ უნდა ჩამოვრჩეთო! ახალ სახლს ახალი ...ავეჯი და მორთულობა მოუხდებაო, ახალი ...ჭიშკარი და ახალი ღობე-ყორე დაშენდებაო. ...ის-კი არა, ამას წინათ მეზობელმა შემომ...ჩივლა, მთლად გაგიჟდა ჩემი უფროსი გოგო, ...ახლა შემომიჩნდა, ჟურნალ-გაზეთების და...საწყობად ცალკე მაგიდა უნდა მიყიდო, განა...თლებულ ოჯახებში ასე იციანო.

... — რამდენი ვაჟი გყავს, ნიკო!

... — სამი. მაგათი ბრალია, რომ სახლი დღემ...დე ვერ დავამთავრე. დიდი მომიგიდა საძირ...კველი, თუმცა რა მექნა?! სამი რძალი ცო...ტათი მაინც თუ არ დავაშორე ერთმეორეს, ...— მტრისას! ერთად რომ აკაკანდებიან, ცას ...ჩამოაქცევენ!

... ჩაიცინა და გაჩუმდა. დამელოდა, ვიდრე ...ამ სიტყვებს ჩავიწერდი. მერე ისევ განაგრ...ძო:

... — ბევრი ძროხა და ღორი შევიძინეთ... ახ...ლა ჩვენს სოფელში ყოველ მესამე ოჯახს ...მეწველი ძროხა დაუდის. ამ ათიოდე წლის ...წინათ კი დიდი სამარცხვინო საქმე გვჭირ...და: ოცდათერთმეტ კომლზე ერთი ფური ...მოდიოდა!

... ...რაც შეეხება დაზოგილი მიწის ნაკვეთებს, ...ვაზისუბნელებმა იმათაც კარგად მოუარეს. ...მოთა ეცადაშვილი გორელი კაცი იყო. გო...რელი კაცი კი სადაც არ უნდა წავიდეს, ვაშ...ლის სიყვარულს ვერ შეელევა. ქართლის ძვი...რფასი ხილი ეცადაშვილმა შეაყვარა ვაზის...უბნელებს, მაგრამ ეგ არ იყო ბრმა სიყვ

ნიასწყალზე

ზოთა რუსთაველის სახელი მიენიჭა ბაიკალ-ამურის მაგისტრალის დასავლეთ ფრთაზე მდებარე ახალი დაბის — ნიას ქუჩას. რკინიგზელთა ეს პატარა ქალაქი საქართველოს წარმოგზავნილებმა ააშენეს.

ამიერკავკასიიდან უსტ-კუტში ისინი ოვიქმის შვიდი წლის წინათ ჩამოვიდნენ. აქედან ისინი უგზოობაში აღმოსავლეთისაკენ უნდა გასულიყვნენ, ჩრდილოეთის ტრანსკიმბირის 102-ე კილომეტრზე. მათ ლენა გადაიარეს და მდინარე ნიას ნაპირას, ასწლოვან ხეებს შორის დასცეს კარვები და საფუძვლიანად, საქმიანად შეუდგნენ სუსხიანი მხარის ათვისებას.

დღეს კი ლენისპირა ტაიგაში მაგისტრალის ყველაზე ლამაზი დაბა დგას. „საქბამმშენის“ მატარებლის უფროსთან ანზორ დვალიშვილთან ერთად მივაბიჯებთ მოასფალტებული ქუჩით.

— ეს პირველი ასფალტია ბამზე, — ამაყად მეუბნება ჩემი თანამგზავრი.

ა. დვალიშვილი ბიჭვინთის საკურორტო კომპლექსის მშენებლობაზე მუშაობდა, საბჭოთა საეციალისტების ჯგუფს მეთაურობდა ირანში უზარმაზარი მაცივრის აგებისას. და აი, მშენებლისა და ორგანიზატორის მთელი თავისი ნიჭი მოსახმარია აქ რკინიგზელთა დაბის მშენებლობას. ქალაქმა საკმაოდ დამრეცი, მაგრამ მოსახერხებელი ფერდობი დაიკავა მდინარე ნიას პირას და უკან დაახევინა ულრან ტაიგას. ქართველმა მშენებლებმა წინადადება წამოაყენეს რუსთაველის სახელი მიენიჭებინათ დაბის ზემო ქუჩისათვის.

ხალხი უკვე შესახლდა ჩინებულად ნაგებ ორ, ოთხ და ხუთსართულიან ქვითკირის სახლებში. ფანჯრები სამმინანია — ზამთარში აქ ძლიერი ყინვა იცის. ხალისიან გუნებაზე აყენებს ადამიანს დეკორატიული საბრჯენი კედლები, ფერდობებზე შეფენილი ფართო ქვის კიბეები, აივნების ატურული ხის მოაჯირები. ამოქმედდა წყალსატარი, მძლავრი საქვაბე, თბოტრასა, კანალიზაცია, საწმენდი ნაგებობანი, აბანო და სკოლა.

— ობიექტებს გრაფიკის გასწრებით ვაბარებდით, მაგრამ მთავარი ჩვენთვის მაინც მუშაობის ხარისხი იყო, — ამბობს ინჟინერი ო. გაჩეჩილაძე.

მართლაც ნამუსიანად გაისარჯნენ ო. დაბრუნდაშვილის, ნ. ოპარინის და სხვათა ბრიგადები. მშენებლებმა ამ დაბას ჭეშმარიტი ოსტატების შრომა და სული ჩააქსოვეს. მუშაობს დეკორატიულ-გამფორმებელი საამქრო. ქვის მომჩუქურთმებლებმა, ქვის მთლელებმა, ლითონმჭანდაკებლებმა, მხატვრებმა შენობების მოპირკეთებისას ლაზათიანად გამოიყენეს თავისებური ქართული ერნაჯული სტილის ელემენტები. მგზავრებს ხიბლავს ლამაზი ადგილობრივი ვაგზალი.

ახლა მზიური რესპუბლიკის წარმოგზავნილნი ტოვებენ მათთვის მშობლიურ ნიას. გასამგზავრებლად ემზადება მორიგი რაზმი. მგრამ მაღლიანი ამიერკავკასიისაკენ კი არა, აღმოსავლეთისაკენ მიდის მათი გზა, იქ, სადაც ჩიტის ოლქი იაკუტიის ესაზღვრება. იქ, კოდარის ქედის ძირში, რომელშიც გვირაბი გაიკვლის, დაბა იკაბიუ უნდა აშენდეს.

ვ. ერმოლაევი,
(„პრავდის“ კორ.).

დაბა ნია,
ირკუტსკის ოლქი.

„პრავდა“, 1981 წ. 2.XII.

წერილი რედაქციას

ჩემი მაღლობა

დიდი ინტერესით ვკითხულობ იმ უნიკალურ მასალას, რომელსაც გაზეთი „კომუნისტი“ საკვირაო ნომრებში აქვეყნებს.

განსაკუთრებით ამაღელვა ჩემი მშობლების ივანე - და ტასო მაჩაბლების ჩემთვის უცნობი წერილების აღმოჩენამ. ის ეპისტოლარული მასალა, რომელიც ჩემთან ინახებოდა, თავის დროზე ლიტერატურულ მუზეუმს გადავეცი, მათ შორის ჩემი მშობლების მიმოწერაც მარჯორი და ოლივერ უორდროპებთან. გურამ შარაძის მიერ ინგლისში აღმოჩენილი წერილები დიდად საინტერესოა სპეციალისტებისა და ფართო საზოგადოებრიობისათვის. ჩემთვის კი ეს წერილები ისეთივე ძვირფასია, როგორც შორეული საყვარელი ხმების ხელახლა გაგონება. დიდად მახარებს, რომ ახალგაზრდა მეცნიერები ასე სათუთად და ასეთი სიყვარულით ეკიდებიან ამ მასალას და ცდილობენ შთამომავლობას შემოუნახონ იგი.

როგორც ცნობილია, მამაჩემმა მეტად მძიმე ოპერაცია გადაიტანა, ამოკვეთეს სამი ნეკნი, რომლებიც დღემდე ჩემთან ინახება. პატივცემულმა შარაძემ მათ სანაწილე უწოდა. რასაკვირველია, მამაჩემი წმინდანი არ იყო, მაგრამ ერთი წმიდა გრძნობა კი ასულდგმულებდა მთელი თავისი მოკლე და მშფოთვარე ცხოვრების მანძილზე. ეს იყო საქართველოს ერთგული სიყვარული და უზომო სურვილი მის სასიკეთოდ მოეხმარა მთელი თავისი ნიჭი და გონება. დღეს ივ. მაჩაბლის ღვაწლი დიდად დაფასებულია და თუ წერილის ავტორის აზრი განხორციელდა, ამ დიდ დაფასებას მაღლი მოესხმება.

ელენე ივანეს ასული მაჩაბელი-ჩერქეზიშვილი.

ახალი ჟურნალები

„საქართველოს სოფლის მეურნეობა“ № 11

გამოვიდა საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ყოველთვიური სამეცნიერო-პოპულარული ჟურნალის „საქართველოს სოფლის მეურნეობის“ მორიგი, მეთერთმეტე ნომერი.

ჟურნალი იხსნება წერილით: „გავაუმჯობესოთ ქართული ჩაის ხარისხი“, რომლის ავტორია საქართველოს სსრ ჩაის მრეწველობის გაერთიანება „საქართველოს ჩაის“ უფროსი ე. მალაზონია; პირუტყვის ნორმალურად გამოზამთრებას ეხება სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა კანდიდატის ლ. ბოდოკის წერილი.

ჟურნალის ამ ნომერში დაბეჭდილია აგრეთვე წერილები: ე. მაისურაძის — „წიწილების მოვლა-გამოზრდა ოჯახურ პირობებში“, რ. ჩირიკაშვილის — „მეფრინველეობის საშიში მტერი“, ე. ხაჭაპურიძისა და პ. წერეთლის — „მეღორეობის ინტენსიური განვითარებისათვის“, ა. მარკანიშვილის — „ფართოდ დავნერგოთ თუთის ჰიბრიდული მეთესლეობა“ და სხვა მასალები.

„განთიადი“ № 5

გამოვიდა საქართველოს მწერალთა კავშირისა და მისი ქუთაისის განყოფილების ლიტერატურული ალმანახის „განთიადის“ მე-5 ნომერი.

ჟურნალში წაიკითხავთ ტარიელ ჭანტურიას, დოდო ჭუმბურიძის, დინარა ფორჩხიძის, დალი სვანაძის, ეთერ ყორეოლიანის, მზია კაჭკაჭიშვილის, იზა ჯაჯვაძის, ბაია ბოჭორიშვილის, გულიკო დვალის, დუშა სანიკიძის, მარინე ხმალაძის, მზია ლაღიძის, გივი იობიძის, თემურ შიმშილაშვილის ლექსებს, ანა ახმატოვას ლექსებს, რომლებიც ნანა ოვიეფაძემ თარგმნა, ლადო მრევლიშვილის რომანს „ოლოლების“ დასასრულს, ვიქტორ კახნიაშვილის „ოთხრობებს.

ჟურნალს აქვს განყოფილებები „ხუთწლედის მხარდამხარ“, „კრიტიკა და პუბლიცისტიკა“, „ახალი წიგნები“ და სხვა.

მესამედ...

ფუალტუგოში დამთავრდა ვახტანგ ჭარსელაძის საკავშირო მემორიალი. შეჯიბრების ბოლო, მეთხუთმეტე ტურში ერთი პარტიის გარდა, ყველა ყაიმით დამთავრდა. გია გიორგაძემ მოუგო გ. ბაღათუროვს. დაზავდნენ გუფელდ-ნონა გაფრინდაშვილი, გიპსლის-გურგენიძე, ვასიუკოვუბილავა, გედევანიშვილი-ზაინიკი, სტურუა-ერმოლინსკი, ანიკაევ-პაატა გაფრინდაშვილი.

ბ. გურგენიძემ 9,5 ქულა დააგროვა და პირველ ადგილს დაეუფლა. აღსანიშნავია, რომ ეს ტრადიციული შეჯიბრება რიგით მეექვსე იყო და გურგენიძემ უკვე მესამედ მოიპოვა პირველი ადგილი. მომდევნო ადგილები ასე განაწილდა: II. ე. ვასიუკოვი (მოსკოვი) — 9 ქულა, III-VI. ზ. სტურუა, ა. გიპსლისი (რიგა), ა. ჩერნინი (ხარკოვი) და ი. ანიკაევი (ნიკოლაევი) — 8-8, VII-VIII. ე. უბილავა და ე. გუფელდი — 7,5-7,5, IX-X. გ. ზაინიკი და გ. ბაღათუროვი — 6,5-6,5, XI-XII. ა. ერმოლინსკი (ლენინგრადი) და პ. გაფრინდაშვილი — 6-6, XIII. ნონა გაფრინდაშვილი— 5,5 XIV-XV. გ. გიორგაძე და დ. გედევანიშვილი — 4,5-4,5 ქულა. ტურნირის საზეიმო დახურვა მოეწყო სანატორიუმ „ცენტროსოიუზის“ საკონცერტო დარბაზში. აღსანიშნავია ისიც, რომ შეჯიბრება ჩინებულად იყო ორგანიზებული.

რ. თავარიანი,
„კომუნისტის“ სპეც. კორ.

„ზარია ვოსტოკას“ პრიზზე

ხვალ თბილისის სპორტის სასახლეში იწყება ვაჟთა გუნდების ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი ხელბურთში გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ პრიზზე. სათვალავით ამ მეთხუთმეტე შეჯიბრებაში ამჯერად მონაწილეობას მიიღებენ იუგოსლავიის, უნგრეთის, ბულგარეთის, ესპანეთის, სსრ კავშირისა და საქართველოს ნაკრები კოლექტივები. ასპარეზობა 10 დეკემბერს დამთავრდება. მანამდე გაზეთის პრიზს ათჯერ დაეუფლა სსრ კავშირის ნაკრები, ორჯერ — უნგრეთის კოლექტივი. ზარდა ამისა, ამ ჯილდოს თითოჯერ ფლობდნენ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და იუგოსლავიის ხელბურთელები.

რედაქტორი
გ. გედინეიშვილი.

ტელევიზია

4 დეკემბერი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია“ (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.00 — „მოამბე“, 10.30 — საგელევიზიო მრავალსერიანები მხატვრული ფილმი „მისი აღმატებულების ადიუტანტი“. მესამე სერია, 11.50 — მოსწავლეთათვის — „მხიარული შეჯიბრება“, 12.40 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ავგოგოფი ცაში“, 13.00 — სტუდენტებისათვის — უმაღლესი მათემატიკა, 13.30 — საესტრადო კონცერტი — „შენ გიმღერ, ჩემო საამობლოვ“ — ახალგაზრდა შემსრულებლთა ბიჭვინთის ფესტივალი, 14.35—საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „წელიწადის დრონი“, 15.05 — „იავნანა“ — საგელევიზიო ჟურნალი ქალებისათვის, 16.00 — დოკუმენტური ფილმი „დიდი სამამულო“ — „ბრძოლა მოსკოვისათვის“, 17.05 — მოსწავლეთათვის კონცერტი (კასპის 1-ლი საშუალო სკოლა), 17.25 — მოკლემეტრაჟიანი საგელევიზიო მხატვრული ფილმი „ქერათმიანი ქალიშვილი“, 17.55 — მოსკოვთან გერმანელ ფაშისტთა განადგურების 40 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომისა და კონცერტის გრანსლაცია კრემლის ყრილობათა სასახლიდან. შესვენების დროს — „მოამბე“, 22.00 — „ვრემია“ (მ.), 22.45 — საგელევიზიო მრავალსერიანები მხატვრული ფილმი „მისი აღმატებულების ადიუტანტი“. მეოთხე სერია, 24.00 — ახალი ამბები.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის კორნელი კეკელიძის სახელობის პრემიის მოსაპოვებლად

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია აცხადებს კონკურსს აკადემიკოს კორნელი კეკელიძის სახელობის პრემიის მოსაპოვებლად.

პრემია 2500 მანეთის ოდენობით სამ წელიწადში ერთხელ მიენიჭება ლიტერატურათმცოდნეობის დარგში თვალსაჩინო მეცნიერული ნაშრომისათვის.

პრემიის მოსაპოვებლად, ჩვეულებრივ, შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს ცალკეულ ავტორთა ნაშრომები. კოლექტიური ნაშრომებისათვის პრემია მიეცემათ ხელმძღვანელებს და ძირითად ავტორებს.

პრემიის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს საქართველოს სსრ სამეცნიერო-კვლევითს, სამეცნიერო-პედაგოგიურ და სხვა დაწესებულებებში ან ცალკეულ პირთა მიერ. საქართველოს სსრ სამეცნიერო დაწესებულებებს პრემიის მოსაპოვებლად გამონაკლისის სახით შეუძლიათ წარმოადგინონ რესპუბლიკის გარეთ შესრულებული ნაშრომი. პრემიის მოსაპოვებლად შეიძლება წინა სამი წლის შრომების წარმოდგენა, მაგრამ ისინი გამოცემული უნდა იყოს ამ განცხადების გამოქვეყნებამდე სულ ცოტა ექვსი თვით ადრე.

პრემიის მოსაპოვებლად არ შეიძლება ისეთი ნაშრომების წარმოდგენა, რომლებსაც მინიჭებული აქვს ლენინური პრემია, სახელმწიფო პრემია, აგრეთვე სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის, სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების მეცნიერებათა აკადემიების და დარგობრივი აკადემიების პრემიები.

პრემიის მოსაპოვებლად ნაშრომს წარმოდგენა შეუძლიათ სამეცნიერო-კვლევითს დაწესებულებებს, უმაღლეს სასწავლებლებს, ორგანიზაციებს ან სათანადო დარგის წამყვან მეცნიერებსა და სპეციალისტებს.

საყოველთაოდ უნდა იქნეს წარმოდგენილი გამოქვეყნებული ნაშრომი სამ ცალად; წარდგენება, რომელიც შეიცავს ნაშრომის მეცნიერულ დასაბუთებას და განმარტავს, თუ რა მნიშვნელობა აქვს მას მეცნიერების განვითარებისათვის;

მონაცემები ავტორის შესახებ (ძირითადი სამეცნიერო ნაშრომების ნუსხა, მუშაობის ადგილი და თანამდებობა, ბინის მისამართი);

ცნობა იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილ ნაშრომს წინათ არ ჰქონია მინიჭებული სხვა პრემიები.

მასალები პრემიების მოსაპოვებლად ერთი თვის განმავლობაში, დღიდან განცხადების გამოქვეყნებისა, უნდა გამოგზავნოს მისამართით: 380008 თბილისი, რუსთაველის პრ. 52, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია, წარწერით: „კორნელი კეკელიძის სახელობის პრემიის მოსაპოვებლად“.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია.

საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის დაუსწრებელი სწავლების ფაკულტეტის დეკანატი

აცხადებს, რომ 1981-82 სასწავლო წელს სტუდენტთა სალექციო-ლაბორატორიული და საბამოცდო სესია მოეწყობა შემდეგ ვადებში:

მექანიზაციის და ტექნოლოგიის ფაკულტეტის I-II-III-IV V-VI კურსის და სუბტროპიკული ფაკულტეტის IV-V-VI კურსისა — 4 იანვრიდან.

სუბტროპიკული მეურნეობის ფაკულტეტის I-II-III კურსის სალექციო-ლაბორატორიული და საგამოცდო სესია, აგრეთვე ახლად ჩარიცხული სტუდენტთა მიმოხილვითი ლექცია მოეწყობა 1982 წლის 19 თებერვლიდან.

სტუდენტის მიერ შესრულებული საკონტროლო და საკურსო სამუშაოს სარეცენზიოდ მიღებას „ათედრა შეწყვეტს სესიების დაწყებამდე ორი კვირით ადრე.

ფასიანი გამოძახების ცნობით სარგებლობს ის სტუდენტი, რომელმაც სესიის დაწყებამდე 10 დღით ადრე ჩათვალა საკონტროლო დავალება და სარეცენზიოდ გადასცა საკურსო სამუშაო (გეგმარი) კათედრას. ფასიანი გამოძახების ცნობის სტუდენტი მიიღებს (პირადად) დაუსწრებელი სწავლების დეკანატში სესიების დაწყებამდე.

სალექციო-ლაბორატორიულ სესიაზე გამოცხადებული სტუდენტი ვალდებულია წარმოადგინოს: ამონაწერი შრომის წიგნაკიდან (კოლმეურნეობის წევრმა—შემცვლელი საბუთი), რომელიც შემოწმებული იქნება საწარმოს ან დაწესებულების ხელმძღვანელის მიერ, დახასიათება, ცნობა, რომელშიც (თუ სტუდენტს არა აქვს მუდმივი ხელფასი) აღინიშნება სტუდენტის მიერ უკანასკნელი 12 თვის გამომუშავება, კოლმეურნეთათვის შრომის საკალდებულო მინიმუმი (აღნიშნული ცნობები დამოწმებული უნდა იყოს შტამპითა და ბეჭდით).

სტუდენტი, რომელიც ვერ გამოცხადდება შეკრებაზე სხვადასხვა მიზეზის გამო, ვალდებულია დეკანატს აცნობოს ეს განცხადებით (სათანადო ცნობის თანდართვით) შეკრების დაწყებამდე 1 კვირით ადრე. დაგვიანებულ განცხადებას დეკანატი არ განიხილავს.

დაუსწრებელი სწავლების დეკანატი.

საქართველოს სოციუზრუნველყოფის სამინისტროს ქუთაისის სასწავლო საწარმო

აცხადებს ინვალიდთა კურსებზე მიღებას 1982 სასწავლო წლისათვის

კურსებზე მიიღებიან 16-50 წლის ასაკის ყველა კატეგორიის ინვალიდ-პენსიონერები და არაპენსიონერებიც, რომლებსაც ინვალიდობის რომელიმე ჯგუფი აქვთ მიკუთვნებული, გარდა I ჯგუფისა. ინვალიდები უნდა მოაღწევინონ დასავლეთ საქართველოს რაიონის სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებებმა.

კურსებზე მიიღებიან შემდეგ პროფესიებზე:

1. რადიო-ტელევიზორების შემკეთებელი — სწავლების ვადაა 1 წელი, სწავლა დაიწყება 1982 წლის 1 იანვარს.

2. მამაკაცისა და ქალის ტანსაცმლის მკერავები — სწავლების ვადაა 1 წელი. სწავლა დაიწყება 1 იანვარს.

3. მდივან-მემანქანეობის შემსწავლელი — სწავლების ვადაა 1 წელი, სწავლა დაიწყება 1 იანვარს.

4. საყოფაცხოვრებო ელექტრომექანიკური ხელსაწყოების შემკეთებლები — სწავლების ვადაა 6 თვე. სწავლა დაიწყება 1 იანვარს და 1 ივლისს.

5. საანგარიშო (საბუღალტრო) სპეციალობაზე — სწავლების ვადაა 1 წელი. სწავლა დაიწყება 1982 წლის 1 სექტემბერს.

რადიო-ტელევიზორების, საბუღალტრო და მდივან-მემანქანეთა კურსებზე მიიღებიან ინვალიდები, რომელსაც აქვთ საშუალო განათლება, ხოლო დანარჩენ კურსებზე არასრული განათლების მქონე ინვალიდები.

რადიო-ტელევიზორების, ტანსაცმლის სამკერვალო, მდივან-მემანქანეთა და საყოფაცხოვრებო ელექტრომექანიკური ხელსაწყოების შემკეთებელ კურსებზე 30 დეკემბრამდე, ხოლო საბუღალტრო კურსებზე 1982 წლის 1 ივლისიდან 10 აგვისტომდე უნდა წარმოადგინოთ შემდეგი საბუთები:

1. განცხადება დირექტორის სახელზე;

2. შუამდგომლობა სოციალური უზრუნველყოფის განყოფილებიდან;

3. საექიმო, შრომითი-საექსპერტო კომისიის დასკვნა არჩეულ პროფესიაზე სწავლისა და შემდგომი მუშაობის შესახებ;

4. განათლების მოწმობის ასლი, დამტკიცებული ნოტარიუსის მიერ;

5. პასპორტი და სამხედრო ბილეთი;

6. ავტობიოგრაფია და 2 ცალი ფოტოსურათი (3×4-ზე).

კურსებზე ჩარიცხულ ინვალიდებს სწავლის პერიოდში პენსიის გარდა მიეცემათ სტიპენდია თვეში 25 მანეთი. რაიონებიდან მოვლინებული ინვალიდები უზრუნველყოფილი იქნებიან საერთო საცხოვრებელი ბინით.

მისამართი: ქუთაისი, გრიშაშვილის ქ. № 37.
ტელეფონი: 5-46-36 და 5-22-38.

დირექცია.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხაშურის სასწავლო-საკურსო კომბინატის ერთწლიანი სასოფლო-სამეურნეო სკოლა

აცხადებს მიღებას 1981-1982 სასწავლო წელს

სკოლა ამზადებს მეფუტკრე და მეცხოველე ტექნიკოსებს.

სკოლაში მიიღებიან კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, გაერთიანებების მეცხოველეობის ფერმების პრაქტიკოსი გამგეები, ბრიგადირები, მეცხოველეობასა და მეფუტკრეობაში პრაქტიკული მუშაობის გამოცდილების მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ საშუალო და არასრული საშუალო განათლება.

სკოლაში ჩარიცხულებს მიეცემათ სტიპენდია და უზრუნველყოფილი იქნებიან ბინით და კომუნალური მომსახურებით.

ზემდგომი ორგანოების დადგენილების თანახმად სკოლაში მივლინებულებს კოლმეურნეობებში დაერიცხებათ თვეში 20-25 კაცდღე და მიეცემათ ყოველთვიურად 10 მანეთი სწავლის მთელ პერიოდში. ხოლო ის კოლმეურნეობები, რომლებიც გარანტირებულ ანაზღაურებაზე არიან, მისცემენ შესაბამის ანაზღაურებას თვეში 45-50 მანეთის ოდენობით.

საბჭოთა მეურნეობიდან და სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებიდან სკოლაში წარმოებას მოწყვეტით მივლინებულ ახალგაზრდებს აუნაზღაურდებათ იმ თანამდებობის განაკვეთის 50 პროცენტი, რომლის დასაკავებლადაც ემზადებიან.

სკოლაში მიღება ხდება უგამოცდოდ.

სკოლაში შემსვლელებმა უნდა წარმოადგინონ: განცხადება, ავტობიოგრაფია, განათლების მოწმობა (დედანი), დაბადების მოწმობა, კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის ან გაერთიანების შუამდგომლობა, ცნობა ჯანმრთელობის შესახებ, სამი ფოტოსურათი. პასპორტი ან მისი შემცვლელი საბუთი და სამხედრო ბილეთი თან უნდა იქონინონ.

საბუთები მიიღება ყოველდღე 9-დან 17 საათამდე კვირადღის გარდა.

სწავლა დაიწყო 23 ნოემბერს.

სკოლის მისამართი: ქ. ხაშური, რუსთაველის ქ. № 34. სასწავლო-საკურსო კომბინატის სასოფლო-სამეურნეო სკოლა, ტელეფონი: 2-27-02.

საქართველოს შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი

აცხადებს მიღებას უმაღლესი სასწავლებლის დაუსწრებელ განყოფილებაზე შემსვლელთა 1-თვიან მოსამზადებელ კურსებზე.

მოსამზადებელ კურსებზე მეცადინეობა დაიწყება 15 დეკემბერს.

კურსები იმუშავებს სამეურნეო ანგარიშზე. კურსებზე ჩასარიცხად უნდა წარმოადგინოთ განცხადება რექტორის სახელზე და ცნობა სამუშაო ადგილიდან.

განცხადებები მიიღება 15 დეკემბრამდე ყოველდღე. გარდა კვირისა, 13-დან 18 საათამდე, ოთახი № 265.

ინსტიტუტის მისამართია: თბილისი, დიღომი, სამხედრო გზის მე-13 კმ. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი.

ავტობუსი № 54 — მეტროს სადგურ „დიდუბიდან“ და № 27 — უცხო ენების ინსტიტუტიდან საბურთალოს გავლით.

საწარმოებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელთა, საცხოვრებელი სახლების მფლობელთა საყურადღებოდ!

ზამთრის თბობის სეზონი ხანრეების მხრივ წელიწადის ყველაზე საშიში პერიოდია.

ბევრი ხანძარი ჩნდება გასათბობი ხელსაწყოების უწესივრობის, საკვამლე მილების ჭვარტლისაგან გაწმენდაობის, ასევე ელექტროგასათბობი ხელსაწყოების არასწორი ექსპლოატაციის შედეგად.

მოქალაქეებო!

თქვენზეა დამოკიდებული სახალხო მეურნეობის ობიექტებისა და საცხოვრებელი სახლების სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

ერთხელ კიდევ შეამოწმეთ, ყველაფერი გააკეთეთ თუ არა იმისთვის, რათა თავიდან აიცილოთ ხანძარი.

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის სახანძრო დაცვის სამმართველო;
საქართველოს მეხანძრეთა ნებაყოფლობითი საზოგადოება.

გრძელდება მონადირეთა რეგისტრაცია

გრძელდება მონადირეთა რეგისტრაცია. მონადირე, რომელიც არ გატარებულა რეგისტრაციაში, ვალდებულია წარმოადგინოს მონადირის ბილეთი და მოლიციის მიერ გაცემული ნებართვა.

მონადირე, რომელიც არ გავლის რეგისტრაციას 1982 წლის პირველ იანვრამდე, მექანიკურად გარიცხება „მონაკვეშირიდან“ და ჩამოერთმევა თოფი.

რეგისტრაცია წარმოებს ყოველდღე, გარდა კვირა დღისა, 9-დან საღამოს 6 საათამდე, მაჩაბლის ქუჩა, 16. ტელეფონი: 99-91-79; 99-57-34.

თბილისის მონადირეთა და მეთევზეთა საზოგადოების გამგეობა.

ცისფერ ეკრანზე

საქართველოს ტელევიზიის ერთი კვირის პროგრამა

7 დეკემბერი

პირველი პროგრამით: 17.00 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი — „როცა სიტყვა მესმის“, 17.30 — განცხადებები, 17.35 — უმცროსკლასელთათვის — „ვიწყებთ ლაპარაკს რუსულად“, 18.05 — „თქვენთვის, პაგარებო! — მულტიპლიკაციური ფილმი, 18.20 — მოსწავლეთათვის — „თეატრი და ბავშვები“, 19.10 — „ჩვიდმეტი ძირითადი“, 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.), 20.00 — „მოამბე“, 20.30 — საერთაშორისო ჟურნირი ხელბურთში გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ პრიზზე. საქართველოსა და ფილიპინეთის ნაკრები გუნდები. მეორე ტაიმის რეპორტაჟი თბილისის სპორტის სასახლიდან, 21.00 — „პირველად ჩვენს ეკრანზე“ ისტორიულ-პუბლიცისტური კინოეპოპეა „ყველაზე ძვირფასი“, ფილმი მეორე (მ.), 22.00 — „ვრემია“ (მ.), 22.35 — საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ორგანოების შექმნის 60 წლისთავის გამო. საგელევიზიო მრავალსერიანები მხატვრული ფილმი „ჩემი ბედი“ — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამით: 17.10 — მოსწავლეთათვის — საქართველოს ისტორია, 17.40 — საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „იბარე, თეორო ლუმფარავ“, 18.00 — მასწავლებლის საათი — ხაზვა, 18.45 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმები „ჩემი არდადეგები“, „არავისი“, 19.40 — — განცხადებები,

8 დეკემბერი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია“ (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.00 — „მოამბე“, 10.30 — საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ორგანოების შექმნის 60 წლისთავის გამო — საგელევიზიო მრავალსერიანები მხატვრული ფილმი „მისი აღმატებულების ადიუტანტი“. მეხუთე სერია, 11.45 — საგელეკვიზიო დოკუმენტური ფილმი „ნიკოლოზ კუზნეცოვი“, 12.40 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 13.00 — აბიგურიენტებთათვის — ქართული ენა, 13.30 — „ბავშვებისა და ახალგაზრდობის“ — ინფორმაციული ფილმი, 14.00 — „ლიტერატურული კითხვა“. ქ. ლორთქიფანიძე, „ოქროს მგეგვანი“, 14.27 — სცენები ვერდის ოპერებიდან ჯ. სიმონოტოს მონაწილეობით, 15.00 — „მეგობართა ხმები“. გადაცემა სოციალისტური ქვეყნებიდან (მ.), 17.15 — მოსწავლეთათვის. „მოგზაურობა ცოდნის სამყაროში“ — მარი კიური, 18.10 — მელოდია, რიტმი, განწყობილება, 18.30 — რუსულენოვანი ცნობები რუსულ ენაზე, 19.00 — „ეკონომიკა ეკონომიური უნდა იყოს“ — საუბარი „ორი საწარმო — ორი შედეგი“, 19.15 — ს. ნასიძე. კამერული ნაწარმოებები, 19.30 — „უკანასკნელი ცნობები, 19.40 — ლ. ი. ბრეჟნევი, „აღორძინება“. მეორე ნაწილი. კითხულობს ი. კაიეროვი (მ.), 21.05 — საბჭოთა არმიის სიმღერისა და ცეკვის ნიჭიერ დროშოვანი ანსამბლის კონცერტი (მ.), 23.30 — მღერის ზ. სოკაკილავა, 23.55 — უკანასკნელი ცნობები.

9 დეკემბერი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია“ (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.00 — „მოამბე“, 10.30 — საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ორგანოების შექმნის 60 წლისთავის გამო — საგელეკვიზიო მრავალსერიანები მხატვრული ფილმი „ჩემი ბედი“. პირველი და მეორე სერია, 13.00 — მათემატიკის გელეკურსი, 17.00 — შეკვისწავლოთ გერმანული ენა, 17.30 — „ახალგაზრდების ხელოვნება“, 18.00 — „თქვენთვის, პაგარებო!“. მულტიპლიკაციური ფილმი, 18.10 — მოსწავლეთათვის — „უჩვეულო შეჯიბრება“, 18.30 — კინონარკვევი, 19.05 — „ჩვენი სტუმრები“, 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.), 20.00 — „მოამბე“, 20.30 — საერთაშორისო ჟურნირი ხელბურთში გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ პრიზზე. საქართველოსა და ესპანეთის ნაკრები გუნდები. მეორე ტაიმის რეპორტაჟი თბილისის სპორტის სასახლიდან, 21.00 — „პირველად ჩვენს ეკრანზე“ — ისტორიულ-პუბლიცისტური კინოეპოპეა „ყველაზე ძვირფასი“. ფილმი მეხუთე (მ.), 22.00 — „ვრემია“ (მ.), 22.35 — ქართული პოეზიის საღამო მოსკოვში.

მეორე პროგრამით: 17.10 — მოსწავლეთათვის — ფიზიკა, 17.40 — საგელეკვიზიო დოკუმენტური ფილმი „ჩვენი კონგრესები“, 18.00 — მასწავლებლის საათი — გეომეტრია, 18.45 — „საგელეკვიზიო მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი „ბარჩვეულებრივი კვირადღე“, 19.45 — განცხადებები.

11 დეკემბერი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია“ (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.00 — „მოამბე“, 10.30 — „მოგვთხრობს დანიელ გრანინი“, 12.50 — „ხალხური შემოქმედება“ — „მუსიკალური ოფტალენი“, 13.10 — სპეციალისტთათვის — უმაღლესი მათემატიკა, 17.00 — ბავშვებისათვის — მხატვრული ფილმი „საგაზაფხულო ოლიმპიადა ან გუნდის ხელმძღვანელი“, 18.10 — საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ორგანოების შექმნის 60 წლისთავის გამო. გადაცემა — „ამაგდარი“, 18.30 — საგელეკვიზიო დოკუმენტური ფილმი — „გამარჯვების ყვავილები“, 18.45 — „პარტიული ცხოვრება“ — „მთავარი კრება“, 19.25 — ქალებისათვის — „გიწვევთ საოჯახო კლუბი“, 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.), 20.00 — „მოამბე“, 20.30 — კონცერტი, 21.05 — „პირველად ჩვენს ეკრანზე“ — ისტორიულ-პუბლიცისტური კინოეპოპეა „ყველაზე ძვირფასი“. ფილმი მეხუთე (მ.), 22.00 — „ვრემია“ (მ.), 22.35 — „ალეგრეტა“. ფილმი „ბარკოვი“ და „ქალაქი ენერგეტიკოსებისა“, 19.45 — განცხადებები.

11 დეკემბერი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია“ (მ.), 09.40 — დილის ვარჯიში (მ.), 10.00 — „მოამბე“, 10.30 — „ბალეტური შემოქმედება“ — სოფელ მაკანუთის თვითმოქმედება, 11.35 — „თქვენთვის, პაგარებო!“ — მულტიპლიკაციური ფილმი, 11.55 — „პოეზიის ხუთი წუთი“, 12.00 — „ჩვენი სტუმარია უკრაინის ტელევიზია“, 14.30 — „პოეზიის ხუთი წუთი“, 14.35 — „კინოადაფაზე“, 15.05 — „ხუთწლედი წელი პირველი“, 15.45 — „პოეზიის ხუთი წუთი“, 15.50 — „თბილისი და თბილისელები“ — საგელეკვიზიო ჟურნალი, 16.20 — „თქვენთ